

АСКАР ҲАКИМ: АЗ ЗЕҲНИ СУНЪИ ТО ШЕЪРИ НАВ

с. 6

РАВОДИДИ ТОҶИКИСТОНУ ЭРОН БЕКОР ШУД

с. 3

«ТАДЖИЧКА» ДАР РУСИЯ БИБӢ ШУД

с. 4

ТОҶИКИСТОН

№ 40 (1704), 7.10.26

Рӯзнома зиёда, «Тоҷикистон» яктоест!

ВАБО ДАР РУСИЯ

аз овоза то ҳақиқат

ДАР ИН ШУМОРА:

МАСИРИ СОЗАНДАГӢ

Гузориш аз сафари Президент ба Фархор, Восеъ ва Кӯлоб

с.2

«ХУТАЛОН»

НОБ-и нав дар байни «Роғун»-у «Норак»

с.5

TECHNOVATION 2026

Зарари сигор аз нигоҳи илм ва навоарӣ

с.7

НБО «РОҒУН»

300 млн доллари дигар равона шуд

с.5

ДОНАЛД ТРАМП

меҳода ба Ёзбекистон сафар кунад

с.4

ХАРИДАХӢРӢ

Заминҳоро кӣ назорат мекунад?

с.11

КАНЗИ ШИФО

Ҷарроҳии нодирӣ кӯдаки дусола

с.12

ВАРЗИШ

16 нишони варзишгарони тоҷик

с.15

PRESSA .TJ

Хабарҳои Тоҷикистон ва ҷаҳон

pressa.tj

ҲАЙАТИ МУШОВАРА

Шариф ҲАМДАМПУР,
Сармухаррир,
раиси хайати мушовара

Матлубахон САТТОРИЁН,
Вазири фарҳанги Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Шерали КАБИР,
Вазири саноат ва
технологияҳои нави
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қобилҷон ХУШВАХТЗОДА,
президенти АМИТ, академик

Мучибахон ЧАВҲАРИ,
раиси Кумитаи оид ба
масъалаҳои иҷтимоӣ, оила ва
хифзи саломатии Маҷлиси
намоёндагони Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дилбар ОДИЛЗОДА,
муовини раиси шаҳри
Душанбе

Заробиддин ҚОСИМӢ,
Сардори ҳадамоти матбуоти
Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Саидмукаррам АБДУЛҚОДИРЗОДА,
Раиси Шурои уламои
Тоҷикистон

Носирҷон САЛИМӢ,
академик

Гулсифат ШАХИДӢ,
нависанда

Рафозл НЕКТАЛОВ,
Сармухарири рӯзномаи The
Bukharian Times

Иноят ИНОЯТОВ,
хуқуқшинос

Одил НОЗИР,
мухаррир

Усмон РАҲИМЗОДА,
мухарири сомонии pressa.tj

Фирдавс САТТОРОВ,
саҳифабанд

Ҳафтанома дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №0054/РЗ сабти ном шудааст. Дар ҳафтанома матолибе низ ба нашр мерасанд, ки ба мавқеи идора мувофиқ нестанд. Барои дар дигар нашрияҳо чоп намудани матолиб ва иқтибосҳо аз «Тоҷикистон» зикри манбаъ ҳатмист. Ҳуқуқи муаллифии ҳамаи матолиби шумора ба идораи ҳафтаномаи «Тоҷикистон» тааллуқ доранд ва тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва байналмилалӣ ҳифз карда мешаванд. Ҳафтанома аксҳо ва маводҳои қолибро аз шабакаи Интернет мавриди истифода қарор медиҳад. Ҳафтанома масъулияти маводҳои интиқодӣ ва хусусияти таълиғоти ба дӯш надорад. Инчунин, ба мазмун ва санаду рақамҳои маводи чопшуда муаллифони ҷавобгаранд.

ТЕЛЕФОНИ ИДОРА:
221-00-84,
227-19-95
tojikiston@pressa.tj

ШУЪБАӢ ЭЛОН ВА РЕКЛАМА
ш. Душанбе, хиёбони
С. Шероӣ 16
238-78-78, 44 640-99-88,
238-61-61
ads@rg.tj

ОБУНА ВА ФУРӯШИ РӯЗНОМАҲО
918-66-82-64,
221-41-11

ТЕЪДОДИ НАШР:
33 000 нусха.

МАСИРИ СОЗАНДАГӢ

Гузориш аз сафари Президент ба Фархор, Восеъ ва Кӯлоб

Рӯзҳои 4-6-уми октябр Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба ноҳияҳои Фархор, Восеъ ва шаҳри Кӯлоби вилояти Хатлон сафари корӣ анҷом дод. Дар ҷараёни сафар дахҳо иншооти иҷтимоӣ, истеҳсоли ва инфрасохторӣ мавриди баҳрабардорӣ қарор гирифт, сохтмони тарҳҳои нави роҳу саноат оғоз ёфт. Сафар ҳамчунин бо тантанаҳои 35-солагии истиқлоли давлатӣ ва рӯзи забони давлатӣ ҳамроҳанг буд.

ФАРХОР

АЗ АМНИЯТУ АДЛИЯ TO МАКТАБУ РОҲ

Сафари кории Президент субҳи 4-уми октябр аз ноҳияи Фархор оғоз шуд. Нахуст бинои нави Шуъбаи ноҳиявии Кумитаи давлатии амнияти миллӣ мавриди истифода қарор гирифт. Иншооти би-сёррошона бо утокҳои корӣ, толори варзиш, бойгонӣ, китобхона, маҷлисох ва хонаҳои истикоматии хизматӣ таъмин шудааст. Бунёди он аз соли 2023 идома дошта, дар сохтмон 40 сокини маҳаллӣ ҷалб шудаанд.

Дар идома бинои нави Маркази адлиаи ноҳия ифтитоҳ гардид. Яке аз вижаҳои мар-

каз ба низоми «равзанаи ягона» пайваст шудани хизматрасониҳои соҳа мебошад. Дар бино бахшҳои сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ, нотариат, ёрии ҳуқуқӣ ва нозироти қорҳои ислоҳӣ фаъолият мекунад.

Ҳамзамон дар Фархор 8 иншооти дигар ба таври фосилавӣ ба истифода дода шуданд. Аз ҷумла, бинои маъмурии ҷамоати деҳоти Фархор, Маркази бехатарии озукаворӣ, биноҳои иловагии ду муассисаи таълимӣ, толори варзиш ва маҷлисох, инчунин ду маркази саломатӣ дар деҳаҳои Хуросон ва Дарқад ифтитоҳ гардиданд. Яке аз бахшҳои муҳими сафари Фархор муаррифии лоиҳаи роҳи мошингарди Гулистон - Фархор буд.

САРИ САБЗ

Фуркат САИДЗОДА,
Хунарпешаи халқии
Тоҷикистон

- Аз номи Шашмақом то ҳол баъзе аз мансабдорон, ба истилоҳ, кимобанд... То ҳол дар бораи Шашмақом филме тахия нашудааст. Фақат меҳонам ба роҳбарияти телевизиони мусиқии «Шаҳнавоз» арзи сипос кунам, ки дар инъикоси мероси ниёкон, махсусан Шашмақом саҳми назаррас доранд.

- Сабаб ин аст, ки қисме аз мансабдорон ҷавононанд ва яқинан, Шашмақом ғӯш карданро хуш надоранд. Дар масъалаи инъикос бошад, шояд масъулини «Тоҷикфилм» аз ин баъд ба «Шаҳнавоз» пайравӣ наоянд.

Шавкати АПШӢ,
сароянда ва ровии
радио

- Амрико кишвари би-сёрфарҳангист. Агар танҳо ба тоҷикӣ суруд хонед, ҳеле мушқил аст, ки шуморо бишнӯсанд ва ба концерту арӯси даъват кунанд. Барои ҳамин бо 12 забон суруд меҳонам ва бо 5 забон барандагӣ мекунам. Онҳое, ки ин имкониятро надоранд, маҷбур мешаванд дар ҷойҳои дигар кор кунанд.

- Метавонед як кори хайр анҷом диҳед: ба ҳамонҳое, ки имконият надоранд, кумак расонед, то ақаллан бо 4-5 забон суруд хонанд аз касбаҳои дур нараванд. Ба қавле, дар рушди мактаби «устоду шогирд» саҳм гузоред.

Манзарали ШЕРАЛӢ,
муаллифи филмномаи
«Хуршеду Мох»

- Аз рӯи таҷриба ме-гӯям, ки ҳоло филми хуб ҳам ҳу-даш тамошобинро пайдо намекунад. Дар 10-15 сола, ки дар «Тоҷикфилм» фаъоли-ят мекунам, филмҳои хуб ҳеле зиёд тахия гардиданд, вале аз сабаби фаъол набудани маркетинг онҳо бинандаи кам доранд.

- Як камтаракак хато мекунед, ҷаноби филмнома навис. Агар филмҳои хубро дар шабакаи «Ютуб» паҳн кунед, бе гуфту-гӯ, тамошобини зиёд пайдо мекунад. Ҳа, ногуфта намонад, агар филмҳо бе қулфу қалид, яъне ройгон паҳн шаванд.

Дарозии рох 29,6 километр ва пахнои он 12 метр буда, татбики тарх барои бехтар шудани боркашонӣ, мусофиркашонӣ, тичорати наздисарҳадӣ ва рушди сайёҳӣ муҳим арзёбӣ шуд. Ҳамзамон 109 километр рохҳои байни деҳаҳои ноҳия, ки бо саҳми сохибкорону сокинон мумфарш шудаанд, мавриди истифода қарор гирифтанд.

ВОСЕЪ

ТАНДУРУСТӢ, МАОРИФ ВА РУШДӢ ХИЗМАТРАСОНӢ

Дар Восеъ Президенти кишвар нахуст беморхонаи хусусии «Тиби Хулбук»-ро ифти-тоҳ намуд. Ин беморхона дорои шӯъбаҳои ҷаррохӣ, эҳё, занона, асаб, кӯдакона ва калонсолон буда, бо таҷхизоти муосири тиб-бӣ таъмин шудааст. Аз ҷумла, дар он имкони анҷоми амалиёти ангиографӣ ва гузоштани стент фароҳам оварда шудааст, ки тибқи маълумоти расмӣ барои минтақаи Кӯлоб таҷрибаи аввал мебошад. Дар беморхона 50 му-тахассис ҷаълият мекунад. Дар шаҳраки Хулбук меҳмонхона ва Маркази хизматрасонии «Эҳ-сон» низ ба истифода дода шуд. Иншоот 18 ҳуҷраи хоб, тӯйхона, тарабхона ва дигар шароити хиз-матрасонӣ дошта, барои 50 на-фар ҷойи қор фароҳам кардааст.

Дар ҳамин рӯз дар ноҳияи Во-сеъ зиёда аз 20 иншооти дигар ба таври фосилавӣ ифтитоҳ гар-диданд. Аз ҷумла, се муассисаи таҳсилоти миёна, як кӯдакистон,

9 маркази инкишофи барвақтии кӯдакон, бинои шӯъбаи милит-сия, корхонаи давлатии оби нӯ-шокӣ ва рафъи обҳои партов, марказҳои хизматрасонӣ, кор-хонаи парандапарварӣ ва ду кор-хонаи хиштбарорӣ. Ҳамчунин 70 километр роҳи маҳаллӣ маври-ди баҳрабардорӣ қарор гирифт. Дар Восеъ ҳамчунин кӯдакистони «Маҳдия» барои 200 кӯдак ифти-тоҳ шуд. Дар муассиса омӯзиши забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ пешбинӣ гардида, бино бо па-нелҳои офтобии дорои иқтидори 62 киловатт таъмин шудааст.

КҶЛОБ

ДАР МАСИРИ РУШД

Пас аз анҷоми барномаи Фархору Восеъ Президент во-риди шаҳри Кӯлоб шуд. Нахуст оромгоҳи Мир Сайид Алии Ха-мадониро зиёрат кард. Сипас бинои нави қисми минтақавии Раёсати Вазорати қорҳои дохилӣ барои гурӯҳи ноҳияҳои Кӯлоб ба истифода дода шуд. Ин би-но барои қормандони 20 шӯъба ва гурӯҳҳои 10 ноҳияи минтақа пешбинӣ гардидааст.

Рӯзи 5-уми октябр барномаи сафар дар Кӯлоб бо ифтитоҳи қорхонаи нӯшоқиҳои ташна-гишикани «Мабно» идома ёфт. Қорхона дар як шабонарӯз то 32 тонна маҳсулот истеҳсол қарда, 15 намуди маҳсулот пешниҳод мекунад ва 120 ҷойи қорӣ таъ-сис додааст. Дар идома мактаби №51 баъд аз навсозии қуллӣ иф-титоҳ шуд. Он барои 2600 хонан-

да дар ду баст пешбинӣ гардида, 50 синфхона, кабинетҳои фан-нӣ, китобхонаҳои анъанавию электронӣ ва толори варзиш дорад. Дар муассиса 93 омӯзгор ҷаълият мекунад. Ҳамзамон дар Кӯлоб 10 иншооти соҳаи маориф ба таври фосилавӣ ба истифода дода шуданд. Аз ҷум-ла, бинои филиали Донишқадаи ҷумҳуриявӣ тақмили ихтисос, мактабҳои нав, биноҳои илова-гӣ, муассисаҳои томақтабӣ ва хобгоҳи мактаб-интернат иф-титоҳ гардиданд. Ҳамчунин, дар Кӯлоб Беморхонаи хусусии «Мирзоён» ва Маркази ташхису табобатии «Шифо-Д» низ мав-риди истифода қарор гирифт-танд. Беморхонаи «Мирзоён» барои хизматрасонӣ ба беш аз 35 ҳазор нафар пешбинӣ шуда, зиёда аз 100 ҷойи қори доимӣ фароҳам овардааст. Илова бар ин, марказҳои нави обтаъмин-кунӣ ва қорез дар деҳаҳои Қорез, Валиҷон Шамсов ва Тӯдақафш ба ҷаълият оғоз қарданд, ки мушқили қандинсолаи соки-нонро қартараф менамоянд.

Қисми муҳими сафар ба Минтақаи озоди иқтисодии Кӯлоб рост омад. Дар он ҷо қор-хонаи истеҳсоли қисмҳои эҳти-ётӣи автомобилӣ - «Тоҷик-Ал-мос», бинои нави маъмурияти минтақа ва як қатор қорхонаҳои дигар ба истифода дода шуданд.

Ба таври фосилавӣ 17 иншо-оти дигари иқтимоиву истеҳсолӣ ифтитоҳ гардиданд. Дар байни онҳо «Фарм Кӯлоб» барои истеҳ-соли маводи қарафарматсевтӣ ва қорқарди гиёҳҳои шифобахш, «Растаний Инно», «Кӯлоб агросна-оат», қорхонаҳои қарандапар-варӣ, дӯзандагӣ ва дигар иншоот ҳастанд. Дар ҳамин рӯз барои бунёди маҷмааи нави нассочӣ низ санги асос гузошта шуд. Дар шаҳри Кӯлоб ҳамчунин як қатор лоиҳаҳои нави роҳҳо муаррифӣ шуданд. Аз ҷумла, сохтмони роҳи Гулистон - Кӯлоб бо дарозии 32,2 километр ва роҳи Гулистон - Во-сеъ бо дарозии 14 километр оғоз гардид. Дар маҷмӯъ ин масир 46,5 километрро ташқил медиҳад. Инчунин барои сохтмони роҳи таворавии Кӯлоб - Шамсиддин Шохин санги асос гузошта шуд. Дар ин тарх сохтмони пулҳо, пиёдароҳҳо, истоҳҳо ва низоми равшаннамоии офтобӣ пешбинӣ шудааст.

Дар дохили шаҳру деҳоти Кӯлоб 62,5 километр роҳҳои маҳаллӣ низ таъмиру мумфарш шудаанд. Дар маҷмӯъ, тибқи ит-тилои расмӣ, танҳо дар шаҳри Кӯлоб 51 иншооти нав, аз ҷумла 15 қорхонаи истеҳсолӣ мавриди истифода қарор гирифта, зиёда аз 2500 ҷойи нави қорӣ таъсис ёфт. Барои сохтмони 5 иншооти муҳи-ми иқтисодиву инфрасохторӣ низ санги асос гузошта шуд.

Сафари Президенти кишвар ба шаҳри Кӯлоб бо ширкат дар қорабиниҳои тантанавӣ бахшида ҷашни 35-солагии Истиклоли кишвар, ки дар Варзишгоҳи марказии шаҳри Кӯлоб бо шукӯху шаҳомат баргузор шуд, қамъбааст гардид.

ТОҶИКИСТОНУ ЭРОН

Раводид барои сафарҳои заминӣ низ бекор шуд

**ШАҲРВАНДОНИ
ТОҶИКИСТОНУ ЭРОН
АКНУН МЕТАВОНАНД
НА ТАНҲО ТАВАССУТИ
ҲАВОПАЙМО, БАЛКИ
АЗ РОҲҲОИ ЗАМИНӢ
ВА ҲАМЧУНИН
ТАВАССУТИ КИШВАРИ
СЕЮМ БИДУНИ
РАВОДИД БА
КИШВАРҲОИ ЯҚДИГАР
САФАР КУНАНД.**

Аз Вазорати қорҳои қоричии Тоҷикистон қабар медиҳанд, ки 5-уми октябр муқаррароти Ёддошти тафохуми байни ҳу-қуматҳои Тоҷикистону Эрон дар қораи лағви раводид қораи қорандағони шиносно-маҳои қоричӣ қурра мавриди амал қарор гирифт. Бар асо-си ин тартиб, шаҳрвандони

ду кишвар метавонанд дар қар давраи 90-рӯза то 30 рӯз бидуни раводид тавассути гу-заргоҳҳои байналмилалӣи за-минӣ, қурудгоҳҳо ва қатсай-ро аз кишварҳои сеюм қориди Тоҷикистон ё Эрон шуда, аз он қорич шаваанд, транзит қунанд ё муваққатан иқомат намоянд.

Масъалаи бекор қардани ра-водид қораи сафарҳои заминӣ моҳи апрели соли қорӣ зимни сафари вазирӣ қорҳои дохилии Эрон ба Душанбе ва мулоқоти ӯ бо Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон қаррасӣ шу-да буд. Қаблан, аз аввали соли 2025, шаҳрвандони Тоҷикисто-ну Эрон метавонистанд танҳо тавассути қарвозҳои қавой то 30 рӯз бидуни раводид ба кишварҳои яқдигар сафар қу-нанд

ТОҶИКИСТОНУ РУСИЯ

Гардиши мол 2,5 қаробар зиёд мешавад

**ТОҶИКИСТОН ВА
РУСИЯ НИЯТ ҚОРАНД,
КИ ТО СОЛИ 2030
ҲАҚМИ ГАРДИШИ
МОЛИ ДУҚОНИҚАРО
2,5 ҚАРОБАР АҚЗОИШ
ДИҲАНД.**

Ин масъала 1-уми октябр дар Душанбе зимни қаласаи Қомиссияи байниҳуқуматии Тоҷикистону Русия оид ба қамқорӣи иқтисодию тичо-ратӣ қаррасӣ шуд. Қаласа тахти раёсати Қохир Расулзо-да, сарвазирӣ Тоҷикистон ва Марат Хуснуллин, муовини раиси Ҳуқумати Русия бар-гузор гардид. Қонибҳо масъа-лаҳои тичорату сармоязузорӣ, энергетика, нақлиёт, логисти-ка, кишоварзӣ, рақамисозӣ ва таъсиси қорхонаҳои мушта-ракро мавриди қаррасӣ қарор доданд. Ба иттилои қониби Тоҷикистон, соли 2025 қамқи гардиши мол миёни ду кишвар ба 2,47 миллиард доллар раси-

дааст. Марат Хуснуллин гуфт, ки дар нимсолаи аввали соли 2026 ин нишондиҳанда нисбат ба қамин давраи соли гузашта тақрибан 25 қарсад афзуда, ба 75 миллиард рубл расидааст. Ба гуфтаи ӯ, содироти Русия ба Тоҷикистон беш аз 26 қарсад ва қоридот 3,8 қарсад зиёд шу-дааст. Қамқи борқашонӣ низ дар соли 2026-ум 12,6 қарсад афзоиш ёфтааст. Дар қаласа масъалаи густариши интиқо-ли маҳсулоти кишоварзӣ ва ҳӯроқворӣ, инчунин наздиқ-созии меъёрҳои миллӣ дар баҳши сертификатсияи маҳ-сулоти органиқӣ ва қалол бар-расӣ шуд. Тарафҳо қамчунин ба масъалаҳои ҳуши маснӯӣ, «шаҳри ҳушманд», амнияти сибәрӣ ва қамқорӣ дар соҳаи атом таваҷҷуҳ зоҳир қарданд.

Аз рӯйи натиқаи қаласа Протоқоли Қомиссияи бай-ниҳуқуматӣ ва санади алоҳида дар соҳаи энергияи атомӣ ба имзо расид.

ТРАМП МЕХОҲАД БА ЎЗБЕКИСТОН САФАР КУНАД

ДОНАЛД ТРАМП, ПРЕЗИДЕНТИ ИЁЛОТИ МУТТАҲИДА БАРОИ БОЗДИД АЗ ЎЗБЕКИСТОН ИЗҲОРИ МАЙЛ КАРДААСТ. АММО ЗАМОНИ ДАҚИҚИ САФАРИ ЭҲТИМОЛИИ ҲАМОНУЗ МАЪЛУМ НЕСТ.

Дар ин бора Паоло Замполли, фиристодаи вижаи президенти Амрико дар масъалаҳои шарикӣ ҷаҳонӣ дар суҳбат бо телевизиони давлатии «Ўзбекистон 24» дар Тошканд хабар додааст. Ба гуфтаи ӯ, Трамп

нияти сафари худ ба Ўзбекистонро баён кардааст. Замполли изҳор доштааст, ки умедвор аст ин сафар харчи зудтар сурат бигирад.

Шавкат Мирзиёев, президенти Ўзбекистон низ чанд

маротиба Доналд Трампро барои анҷоми сафари расмӣ ба ин кишвар даъват кардааст. Моҳи августи соли 2026 зимни суҳбати телефонӣ ду президент сатҳи кунунии муносибатҳои дучонибаро баланд арзёбӣ карда, масъалаҳои рушди шарикӣ стратегиро баррасӣ карданд. Дар анҷоми суҳбат Мирзиёев бори дигар Трампро барои боздид аз Ўзбекистон даъват кард.

Хабари эҳтимоли сафари Трамп дар остонаи боздиди Марко Рубио, котиби давлатии ИМА аз Самарканд нашр мешавад. Қарор аст Рубио дар миёнаҳои моҳи октябр бо ҳайате, ки намоёндагони беш аз 100 ширкати амрикоиро дар бар мегирад, ба Ўзбекистон сафар кунад. Ҳамчунин дар нишасти вазирони корҳои хориҷии формати C5+1 бо иштироки панҷ кишвари Осиёи Марказӣ ширкат хоҳад кард.

ҚИМАТИ НАФТ БОЗ БОЛО РАФТ

ҚИМАТИ НАФТ ДАР БОЗОРҲОИ ҶАҲОНӢ РӯЗИ 28-УМИ СЕНТЯБР ДУБОРА АФЗОИШ ЁФТА, АРЗИШИ ҲАР БУШКА НАФТИ ҲОМИ НАВЪИ BRENT АЗ 107 ДОЛЛАР БОЛО РАФТ.

Афзоиши нархҳо баъд аз он ба қайд гирифта шуд, ки Доналд Трамп, президенти Иёлоти Муттаҳида пешниҳоди Эрон барои таваккуфи ҷанг ба муддати ҳафт рӯз ва бозкушоии дубораи тангаи Хурмузро рад кард.

Қимати нафт рӯзи 25-уми сентябр, пас аз наشري пешниҳоди ҷониби Эрон беш аз ду дарсад поин рафта буд. Бо

ин ҳол, рӯзи 28-уми сентябр бозор дубора ба боло ҳаракат кард ва қимати Brent аз марзи 107 доллар гузашт.

Тангаи Хурмуз яке аз муҳимтарин масирҳои интиқоли нафт ва дигар захираҳои энергӣ дар ҷаҳон ба шумор меравад. Баста мондани ин роҳ ба коҳиши интиқоли нафт ва афзоиши нигарониҳо дар бозорҳои ҷаҳонӣ мусоидат мекунад.

ИМА БА ТОҶИКИСТОН ЯК НИЗОМИ ПАҲПОДӢ ДОД

ИЁЛОТИ МУТТАҲИДА БА ГОРДИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН ЯК НИЗОМИ ҲАВОПАЙМОҲОИ БЕСАРНИШИН ТАҚДИМ КАРДААСТ. САФОРАТИ АМРИКО ДАР ДУШАНБЕ ИН КУМАКРО «ИМКОНИЯТИ НАВ ВА ТАҚВИЯТИ ШАРИКӢ» НОМИДААСТ.

Сафорат 6-уми октябр дар баёния хабар дод, ки низоми нави паҳподӣ барои таҳкими назорати сарҳад ва воқуниши муассир ба ҳолатҳои фавқулода истифода хоҳад шуд.

Дар изҳороти сафорат омадааст, ки Иёлоти Муттаҳида ва Тоҷикистон дар 35 соли гузашта барои бунёди минтақаи амнтару босуботтар ҳамкорӣ кардаанд. Аммо дар бораи навь, теъдод ва имконоти

фаннии ҳавопаймоҳои бесарнишини тақдимшуда ҷузъиёти бештар дода нашудааст.

Тибқи маълумоти ҷониби Амрико, Вашингтон аз соли 1991 то имрӯз ба Тоҷикистон беш аз 400 миллион доллар кумаки амниятӣ расонидааст. Ин маблағҳо асосан барои хифзи сарҳад, мубориза бо терроризм, омӯзиш ва омодаасозии нерӯҳои амниятӣ ва ҳамчунин рушди

зербунёдҳои марзӣ равона шудаанд.

Дар доираи ҳамин ҳамкорӣ Иёлоти Муттаҳида дар марзи Тоҷикистон бо Афғонистон беш аз даҳ дилбонгоҳи сарҳадиро со-

хта ё навосозӣ кардааст.

Яке аз тархҳои бузург қисми сарҳадии «Айвоч» дар ноҳияи Шаҳритус мебошад, ки барои сохтмони он 14,5 миллион доллар масраф шудааст.

БАРКАНОРИИ ВАЗИР ПАС АЗ МАРҒИ 14 САРБОЗ

ҚОСИМҶОМАРТ ТОҚАЕВ, ПРЕЗИДЕНТИ ҚАЗОҚИСТОН ПАС АЗ ҲАЛОКАТИ 14 НИЗОМӢ ҲАНГОМИ МАШҚӢ ҲАҶРӢ ДАР БАҲРИ ХАЗАР ВАЗИРИ ДИФОИ КИШВАР ДАВРОН ҚОСАНОВРО АЗ МАҚОМ БАРКАНОР КАРД. БА ҶОӢИ Ӯ АЙДОС МИРЗОАҲМАДОВ ВАЗИРИ НАВИ ДИФОӢ ТАӢЙИН ШУДААСТ.

Ҷумҳурии Тоҷикистон рӯзи 24-уми сентябр дар вилояти Манғистау руҳ дод. Ҳангоми машқи нерӯҳои баҳрӣ 17 сарбоз дар пайи бад шудани вазъии обу ҳаво ба баҳр афтоданд. 14 нафари онҳо ҷон бохта, се низомии дигар зинда монданд. Дар робита ба ҳодиса парвандаи ҷиноятӣ боз шуда, панҷ корманди Вазорати дифои Қазоқистон, аз ҷумла яке аз фармондеҳони баландпояи нерӯҳои баҳрӣ боздошт шудаанд. Тафтишот эҳтимоли саҳлангорӣ ва риоя нашудани қоидаҳои беҳатариро месанҷад.

Тоқаев пас аз ҷумлаи дастур дод, ки вазъии Вазорати дифоъ ҳамаҷониба санҷида шавад. Ӯ мушқилооти деринаи артишро танқид карда, зарурати ислоҳоти ҷиддиро таъкид намудааст.

«ТАДЖИЧКА» ДАР РУСИЯ БИБӢ ШУД

БАБРИ БАРФИИ МОДИНАЕ, КИ СОЛИ 2019 БО ҲАДАФИ ҲИФЗ ВА АФЗОИШИ НАСЛИ ИН ҶОНВАРИ НОДИР АЗ ТОҶИКИСТОН БА РУСИЯ БУРДА ШУДА БУД, БОЗ ДУ БАЧА БА ДУНӢ ОВАРДААСТ. БО ТАВАЛЛУДИ ОНҲО ШУМОРАИ УМУМИИ БАБРҲОИ БАРФӢ ДАР МАМНУӢҒОҲИ САЯНО-ШУШЕНСКИ РУСИЯ БА 21 АДАД РАСИДААСТ.

Ба иттилои роҳбарияти мамнӯғҳо, бачаҳои нави бабри модина, ки «Таджичка» ё «Тоҷик» ном дорад, тавассути камераҳои назоратӣ сабт шудаанд.

Аз Тоҷикистон ба Русия интиқол додани бабри барфӣ аз таҷрибаҳои нодир дар самти хифзи ин навьӣ ҷонвар ба шумор меравад.

Ҳадафи асосӣ аз ин иқдом зиёд кардани саршумори бабри барфӣ дар мамнӯғҳои Саяно-Шушенск будааст.

Тибқи иттилои мамнӯғҳо, бабри зодаи Бадахшон Тоҷикистон дар ҳафт соли охир 9 бача ба дунё овардааст ва наслҳои он хубу солим рушд доранд.

Ҳамчунин, «Таджичка» акнун модарбузург ҳам шудааст, зеро баъзе аз бачаҳои аввалини ӯ низ насл овардаанд.

Бабри барфӣ аз ҷонварони нодир ва осебпазир ба шумор меравад. Ин навьӣ ҳайвон имрӯз танҳо дар 12 кишвари ҷаҳон боқӣ мондааст.

Дар Тоҷикистон низ солҳои охир саршумори бабри барфӣ афзоиш ёфта, тибқи маълумоти мавҷуда аз 500 сар бештар шудааст. Мутахассисон хифзи зистгоҳҳо ва назорати доимии саршуморро аз муҳимтарин омилҳои нигоҳдорӣ ин навьӣ нодир медонанд.

СОДИРОТИ БАРҚ БА АФҶОНИСТОН ИДОМА МЕЁБАД

«Помир Энерҷӣ» бо «Брешно» созишномаи нав имзо кард

«**ҲАФТАИ ОХИР МАСЪАЛАИ ИНТИҚОЛИ НЕРҶИ БАРҚ АЗ ТОҶИКИСТОН БА АФҶОНИСТОН ДУБОРА ДАР МЕҲВАРИ ГУФТУГҶҲОИ ШИРКАТҲОИ ЭНЕРГЕТИКИИ ДУ КИШВАР ҚАРОР ГИРИФТ. «БАРҚИ ТОҶИК» БО ШИРКАТИ ДАВЛАТИИ «БРЕШНО»-И АФҶОНИСТОН ШАРТҲОИ ҲАМКОРИИ МИНБАЪДАРО БАРАСҶИ КАРДА, «ПОМИР ЭНЕРҶИ» БАРОИ ИДОМАИ ТАЪМИНИ НОҲИЯҲОИ НАЗДИСАРҲАДИИ БАДАҲШОНИ АФҶОНИСТОН СОЗИШНОМАИ НАВ БА ИМЗО РАСОНД.**

Рӯзи 30-юми сентябр Махмадумар Асозода, раиси «Барқи тоҷик» ва Абдулҳак Ҳамкор, мудири иҷроияи ширкати «Брешно» дар Душанбе мулоқот карданд. Ба иттилои «Барқи тоҷик», гуфтугӯҳо ба иҷрои шартномаи мавҷудаи интиқоли нерӯи барқ ба Афғонистон марбут буданд. Ин ҳамкорӣ хусусияти мавсимӣ дошта, қисми асосии нерӯи барқ дар фасли гармо, замони зиёд шудани оби дарёҳо ва афзоиши истехсол дар нерӯгоҳҳои барқи обӣ

содир мешавад.

Ҷониби Афғонистон, дар навбати худ, хабар додааст, ки дар мулоқот масъалаҳои афзоиши содирот, рушди хатҳои интиқол, бехтар кардани сифату шиддати барқ, тарофа, сармоягузорӣ ва омӯзиши мутахассисон низ баррасӣ шудаанд. Аммо «Барқи тоҷик» мегӯяд, ки афзоиши ҳаҷми содирот дар ин мулоқот матраҳ нашудааст.

Як рӯз баъд, 1-уми октябр ширкати «Помир Энерҷӣ» ва «Брешно» барои идомати

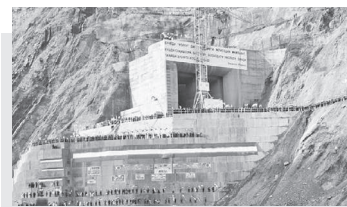
интиқоли барқ ба ноҳияҳои наздисарҳадии вилояти Бадахшони Афғонистон ба таъвоф расиданд. Ҳоло «Помир Энерҷӣ» дар баробари аҳолии ВМКБ, сокинони ноҳияҳои Моҳи Май, Нусай, Шугнон ва Ишқошими Афғонистонро низ бо барқ таъмин мекунад. Теъдоди муштариёни афғон ба 6900 мерасад.

Барои густариши ин ҳамкорӣ дар ҷамоати Қозидехи ноҳияи Ишқошим зеристгоҳи 110-киловолта сохта шудааст. Ҳамчунин, масъалаи кашидани хати 110-киловолта то шаҳри Файзобод - маркази вилояти Бадахшони Афғонистон баррасӣ шудааст. Дар сурати иҷрои тарҳ шумораи истифодабарандагони барқи Тоҷикистон дар Файзобод ва Баҳорак низ бештар хоҳад шуд.

Содироти барқ ба Афғони-

стон бар асоси созишномаи соли 2008 анҷом мешавад. Дар охири ҳар сол ҷонибҳо протоколи иловагӣ имзо карда, ҳаҷми интиқол ва нархи нерӯи барқро барои соли оянда муайян мекунад. Дар шаш моҳи аввали соли 2026 Тоҷикистон ба Афғонистон 702,7 миллион киловатт-соат нерӯи барқ ба маблағи 283,9 миллион сомонӣ содир кардааст.

Ин дар ҳолат, ки дар дохили Тоҷикистон ҳамасола дар фасли тирамоҳу зимистон маҳдудияти барқ ҷорӣ мешавад. Масъулин мушқилро пеш аз ҳама ба камобӣ ва нокифоя будани истехсол дар фасли сармо рабт медиҳанд. Қаблан Вазорати энергетика ва «Барқи тоҷик» гуфта буданд, ки то пурра ба кор даромадани НБО «Роғун» маҳдудияти мавсимии барқ бокӣ хоҳад монд.

300 МЛН ДОЛЛАРИ ДИГАР БА НБО «РОҶУН»

МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ТОҶИКИСТОН 1-УМИ ОКТАБРИ СОЛИ 2026 СОЗИШНОМАИ МАБЛАҒГУЗОРӢ МИЁНИ ТОҶИКИСТОН ВА АССОТСИЯТИ БАЙНАЛМИЛЛИИ РУШДРО ОИД БА ҶУДО ШУДАНИ 300 МИЛЛИОН ДОЛЛАР БАРОИ ИДОМАИ СОХТМОНИ НБО «РОҶУН» ТАСВИБ КАРД.

Лоиха «Маблағгузорию устувори НБО «Роғун» - марҳалаи I» ном дошта, маблағ ҳамчун кумаки бебогашт пешниҳод мешавад. Қарори ҷудо кардани ин 300 миллион долларро Шурои мудирию иҷроияи Бонки ҷаҳонӣ 30-юми июни соли 2026 маъқул дониста буд. Ба иттилои дафтари матбуоти Маҷлиси намояндагон, маблағҳо барои идомати корҳои сохтмонӣ, харидорӣ ва насби таҷҳизоти механикӣ барқӣ, дастгирии техникӣ ва идоракунии лоиҳа равона мешаванд. Ҳамчунин, аз ҳисоби ин маблағ тадбирҳои назорати сифат ва бехатарӣ, барномаҳои экологӣ иҷтимоӣ, кӯчонидани оилаҳои аз сохтмон осебдида ва барқарор кардани манбаъҳои даромади онҳо маблағгузорӣ мешаванд.

Дар доираи лоиҳа тақвияти мониторинг ва пешгӯии обу ҳаво низ пешбинӣ шудааст, ки бояд идоракунии обанбори «Роғун»-ро бехтар карда, хатари обхезиро дар минтақаҳои поёноби дарё коҳиш диҳад. Қаблан Ассотсиатсияи байналмилалии рушд барои сохтмони нерӯгоҳ 350 миллион доллар грант ҷудо карда буд. Бо маблағгузорию нави 300 миллион доллар ҳаҷми умумии грантҳои Бонки ҷаҳонӣ барои «Роғун» ба 650 миллион доллар мерасад. НБО «Роғун» баъди анҷоми сохтмон иқтидори 3780 мегаватт хоҳад дошт. Тибқи арзёбии Бонки ҷаҳонӣ, нерӯгоҳ метавонад солона тақрибан 14,4 миллиард киловатт-соат нерӯи барқ истехсол кунад. Барои анҷоми пурраи сохтмон, тибқи арзёбиҳои охир, ҳанӯз чанд миллиард доллар маблағ зарур аст.

«ХУТАЛОН»

Дар байни «Роғун»-у «Норак» нерӯгоҳи нав сохта мешавад

«**ДАР ДАРӢ ВАҲШ, ДАР ФОСИЛАИ БАЙНИ НЕРҶОҲҲОИ БАРҚИ ОБИИ «РОҶУН» ВА «НОРАК» СОХТМОНИ НБО-И НАВИ «ХУТАЛОН» БА НАҚША ГИРИФТА ШУДААСТ. АРЗӢШИ ПЕШАКИИ ТАРҶ 2 МИЛЛИАРДУ 247 МИЛЛИОН ДОЛЛАР АРЗӢБӢ МЕШАВАД.**

Далер Чумба, вазири энергетика ва захираҳои оби Тоҷикистон 4-уми октябр аз мавзӯе боздид кардааст, ки барои бунёди нерӯгоҳи нав пешбинӣ шудааст. Ба иттилои вазорат, ӯ бо китъаҳои сохтмони сарбанд, толари мошинҳо ва дигар иншооти асосии нерӯгоҳ шинос шудааст.

Тибқи арзёбии пешакии техникӣ ва иқтисодӣ, иқтидори лоиҳавии НБО-и «Хуталон» 800 мегаваттро ташкил хоҳад дод. Дар нерӯгоҳ насби

6 гидроагрегат пешбинӣ шуда, истехсоли миёнаи солонаи барқ зиёда аз 2,5 миллиард киловатт-соат хоҳад буд. Вазорат ин нишондиҳандаро 2,684 миллиард киловатт-соат дар як сол арзёбӣ кардааст.

Баландии сарбанди нерӯгоҳ 76 метр ва пахноӣ он 234 метр пешбинӣ шудааст. Толори мошинҳо 225 метр дарозӣ, 45 метр пахноӣ ва 60 метр баландӣ хоҳад дошт. Ҳаҷми муфиди обанбор 4 миллион метри мукаабро ташкил медиҳад.

Бар асоси ҳисобҳои пешакӣ, сохтмони НБО-и «Хуталон» 72 моҳ идома хоҳад кард.

Ин тарҳ як қисми силсилаи нерӯгоҳҳо ба шумор меравад, ки бунёди онҳо дар

дарёи Вахш пешбинӣ шудааст. Ҷойгиршавии «Хуталон» байни ду нерӯгоҳи бузург «Роғун» ва «Норак» имкон медиҳад, ки захираҳои гидроэнергетикии дарёи Вахш боз ҳам бештар истифода шаванд.

Дар сурати амалӣ шудани лоиҳа, НБО-и «Хуталон» метавонад дар афзоиши иқтидори истехсоли барқ ва тақвияти низоми энергетикӣ Тоҷикистон саҳми назаррас гузорад.

АЗ ЗЕҲНИ СУНЪИ ТО ШЕЪРИ НАВ

Суҳбат бо Шоири халқии Тоҷикистон Аскар Ҳаким

УСТОД АСКАР ҲАКИМ, ШОИРИ ХАЛҚИИ ТОҶИКИСТОН, ДОКТОРИ ИЛМИ ФИЛОЛОГИЯ 80-СОЛА ШУДАНД. ЭШОН АЗ ЗУМРАИ АДИБОНЕ ҲАСТАНД, КИ ҲАМ ДАР ШЕЪР, ҲАМ ДАР НАҚДИ АДАБӢ ВА ҲАМ ДАР ҲАЁТИ ИҶТИМОӢИ КИШВАР НАҚШИ ФАЪОЛ ДОРАНД. БО УСТОД ДАР БОРАИ ЗЕҲНИ СУНЪИ (ҲУШВОРА), ШАБАКАҲОИ ИҶТИМОӢИ, НАҚДИ АДАБӢ, САРНАВИШТИ ШОИРӢ, ШЕЪРИ НАВ ВА ТАҶРИБАИ ЗИНДАГӢ СУҲБАТ КАРДЕМ.

ҲУШВОРА ҶОӢИ ЭҶОДРО МЕГИРАД?

- Ҳамин ҳоло як лаҳза телефонатон гум шуд. То пайдо кардани он қарор нагирифтед ва вақте онро ёфтед, баъд сари мизи суҳбат нишастем. Воқеан, телефон ба муҳимтарин абзори зиндагии мо табдил ёфтааст, ки бе он ҳудро бе дасту по эҳсос мекунем. Дар замони кӯдакии шумо телефони ҳамроҳ набуд, интернет ҳам, шабакаҳои иҷтимоӣ ва ҳушвора ҳам. Оё тасаввур мекардед, ки рӯзе мо дар шароити мисли имрӯз зиндагӣ мекунем?

- Дар кӯдакии мо тасаввурот дигар буд. Дар бораи техникаву технология маълумоти васеъ надоштем. Адабиёти фантастикӣ вучуд дошт, аммо дар деҳаи мо он қадар дастрас набуд. Албатта, чизҳое меҳондему тасаввур мекардем, вале шароити имрӯзро ҳаргиз. Вале инсон ба ҳама чиз охиаста-охиаста одат мекунад. Мо ҳам одат кардем. Бояд иқрор шуд, ки технология заҳмати инсонро хеле сабук кард. Мисол, солҳои 70-ум банда аспирант будам. Агар баъди чопи рисола дар қор андак таҳрир пайдо мешуд, маҷбур будед саҳифа ё хатто қисми зиёди онро аз нав чоп кунед. Агар дар рӯйхати адабиёт як тағйирот лозим мешуд, қоратон боз ҳам мушқилтар мегардид, зеро тамоми рисолаҳо аз нав чоп кардан пеш меомад. Ҳоло бошад, бо як фармон ҳама чизро ислоҳ мекунед. Аз тарафи дигар, агар китобе лозим шавад, дар як дақиқа пайдо мекунед. Ин, албатта, тарафи мусбати технология аст.

- Аммо дар баробари ин, шабакаҳои иҷтимоӣ ва зеҳни сунъӣ имрӯз ҳамаро “эҷодкор” карданд. Имрӯз роҳат матни илмӣ ё бадеиро бо ҳуши маснӯӣ менависанд ва нашр мекунанд.

- Бале, ин албатта, боиси нигаронӣ аст. Мушоҳида мекунам, ки ҳуши маснӯиро барои навиштани асари илмӣ ва ҳатто бадеӣ истифода мекунанд. Масалан, нависанда дар тасвири як ҳолати қаҳрамонаш мушқилӣ мекашад, ба ҳуши маснӯӣ супориш медиҳад, вай сахнаро тасвир мекунад. Агар нависанда онро рӯйбардор накунад ҳам, дар асоси он чизе “месозад”... Дар илм ҳам ин мушоҳида мешавад. Ба қарибӣ ба ман як рисолаи номзадӣ доданд, ки

хонам. Дидам, ки қисмати зиёди он бо ҳуши маснӯӣ навишта шудааст. Баргардонида, гуфтам, ки лоақал таҳрир кунед. Ин, албатта, боиси таассуф аст.

- Тасаввур мекунед, ки оянда чӣ мешавад? Масалан, баъди 50 сол оё мо асари бадеӣ ё илмӣ офаридашуда аз ҷониби инсонӣ эҷодкор меҳонем? Аз ҳама муҳим, оё эҷоди инсонро аз ҳушвора фарқ карда метавонем?

- Албатта. Эҷоди асил дар ҳама давру замон арзиши ҳешро нигоҳ хоҳад дошт. Муҳим ин аст, ки ҳарфи шоир, нависанда ё олим то чӣ андоза нав аст, то чӣ андоза маҳсули дониш ва биниши ҳудӣ ўст. То имрӯз ҳама тавр буд, фардо ҳам чунин хоҳад монд. Ҳуши маснӯӣ дар асоси чизҳое қор мекунад, ки аллакай гуфта шудаанд. Эҷодкори асилро мебоияд ҳарфи наву тоза гӯяд, чизе бигӯяд, ки ҳоло дар ҳазинаи он нест. Маъноӣ офариниш ҳудаш гуфтани чизӣ нав аст. Асари ҳақиқии бадеӣ фардӣ, ягона ва нотақрор бояд бошад.

- Шумо аз зумраи адибоне ҳастед, ки новобаста аз синну сол, дар шабакаҳои иҷтимоӣ фаъолид. Хеле барвақт ба интернет рӯ овардед. Ин ба шумо чӣ дод ва чӣ қадар вақти шуморо шабакаҳои иҷтимоӣ мегиранд?

- Ман аз бачагӣ ба техника шавқ доштам. Ҳар чизӣ навро омӯхтан меҳостам. Аввал велосипед ронданро ёд гирифтам, баъд мототсикл доштам, баъдан мошин. Вақте ба хизмати ҳарбӣ рафтам, танк мерондам, зеро дар қисми танкӣ хизмат мекардам. Фақат тайёра мондааст, ки идора накардаам. Як домодам ҳалабон аст, дар фикри он ҳастам, ки рӯзе дар пахлуяш нишинам. Ҳамин шавқ буд, ки аз аввал бо компютер ва шабакаҳои иҷтимоӣ қор кардам. Имрӯз зиндагии ҳаррӯзаӣ мо бе техникаву технология қариб имконнопазир аст.

Дар тарғиби адабиёт ҳам интернет нақши муҳим дорад. Қаблан нашрияҳо бо теъдоди зиёд чоп мешуданд, китобҳои низ. Ҳоло китобҳо одатан аз 100 то 500 нусха чоп мешаванд, ки ба ҳама намерасанд.

Ман чанд сол боз дар “Фейсбук” шеърҳои мо нашр мекунам. Баъзан як шеърро то садҳо ҳазор нафар меҳонанд. Аммо интернет вақтро ҳам меҳӯрад. Баъзан телефонро як бор ба

даст мегирам, мебинам як-ду соат гузаштааст. Барои ҳамаи рӯйи мизам навишта мондаам: «Бас Фейсбук!».

Ба ҳар ҳол, ман ҳудамро назорат карда метавонам, аммо аз рӯйи чизе ки мебинам ва мешунавам, насли наву хеле ба шабакаҳои иҷтимоӣ ва бозҳои интернетӣ дода шудааст. Муассифона, технология ба китобхонӣ ва омӯзиш зарар мерасонад, ки ин воқеан фҷоҳе аст.

ХИЗМАТГОРИ ДУ ХОҶА

- Устод, 80-сола шудед. Ин санаи умрро бо чӣ эҳсос истиқбол мегиред?

- Бисёр тез омад. Бинобар ин, эҳсоси номуайяне дорам. Гоҳо фикр мекунам, ки дар ҷавонӣ агар шинохти ман аз зиндагӣ мисли имрӯз мебуд, шояд бештар бехтар менавиштам. Аммо чӣ илоҷ, ки ҳамаи қадар шуд. Агар бо ҳамнаслонам муқоиса кунем, кам ҳам нест. Аз баъзе бештар, аз баъзе камтар. Ба қавле, бад нест, аммо ҳудам қаноатманд нестам. Инсон баъзан ба қорҳои беҳуда ва дуомдараҷа машғул мешавад ва қорҳои асосӣ мемунанд...

- Манзуратон аз қорҳои “беҳуда” қист? Шояд вазифаҳои ҷамъиятиро дар назар доред?

- «Беҳуда» гуфтан дуруст нест. Ҳатто дар донишгоҳ мо фанҳое меҳонем, ки шояд дар зиндагӣ мустақим истифода накунем, аммо ба ҷаҳонбинии мо таъсир дорад. Вазифаҳои ҷамъиятӣ ва давлатӣ ҳам ҳамаи гунаанд, инсон ва ҷомеаро бехтар мешиносед. Ҳамин тавр иттифок афтод, ки аз ҷавонӣ ба ман вазифаҳои масъул супориданд. Вақте аз Маскав омадам, устод Мирзо Турсунзода маро ҷонишини сардабири «Садои Шарқ» таъин карданд. Он вақт хеле ҷавон будам, 27-28-сола. Баъд ду сол қотиби раёсати Иттифоқи нависандагон, даҳ сол

сардабири «Адабиёт ва санъат» будам. Ман дар хотираҳоям навиштаам, ки бо чӣ душворӣ ин рӯзномаро таъсис додем ва теъдоди онро аз ҳафт ҳазор то сад ҳазор расонидем. Баъдан, ду навбат раиси Иттифоқи нависандагон будам. Ду навбат вақили ноҳия, ду навбат вақили шаҳр, як навбат узви Маҷлиси миллий ва муовини раиси он будам. Як вақт ҳисоб кардам, ки узви 16 ташкилоти ҷамъиятӣ будаам. Тасаввур кунед, ҳар қадом ҷаласа ва ҷорабинӣ дошт. Ин ҳама вақт мегирит. Вале бо вучуди ин, ман қори эҷодиро дар ҳеҷ замоне дуомдараҷа ҳисоб накардаам. Вақте аз раисии Иттифоқи нависандагон рафтам, шаш сол дар ҳона бекор нишастам ва қорҳои асосӣро маҳз ҳамаи вақт навиштам.

- Агар аз нав имкон пайдо мешуд, дар шеър бештар қор мекардед ё дар илм?

- Аслан ба аспирантура рафтани ман ба хоҳири илм набуд, ба хоҳири шеър буд. Чанд сол дар радио қор кардам ва дидам, ки рӯзноманигорӣ вақти зиёд мегираду барои қори эҷодӣ имкон намеронад. Роҳе мечустам, ки вақти бештар барои шеър дошта бошам. Аспирантураи Маскав пеш омад ва рафтам. Чанд моҳи аввал машғули шеър шудам. Баъд ба ҷаласаҳои кафедра даъват карданд, талаб мекарданд, маҷбур шудам, ки ҷиддӣ аз пайи омӯзиш бишавам ва рисолаи илмӣ нависам. Дар се соли аспирантура вақтро хуб истифода кардам. Қисми зиёди рӯзам дар китобхона мегузашт. Дар баробари китобҳои илмӣ, ҳамеша китобҳои шоирони Эронро меҳондам, ки дар Душанбе он вақт дастрас набуданд. Мақтаби Донишгоҳи Маскав ба номи Ломоносов ҳам ба ман бисёр қиз дод. Аз ҳамаи вақт нақд маро ҷалб кард. 15-20 сол асосан ба нақд машғул шудам. Албатта, шеър ҳам ме-

навиштам. Бояд иқрор шавам, ки илм назар ба шеър вақти бештар мегирад. Қори сангин аст. Албатта, шеърӣ хуб гуфтаи ҳам осон нест. Ҳамин тавр, “хизматгори ду хоҷа” шудем...

НАРХИ 200 КИЛО ГӢШТ...

- Бисёре аз адибону адабиётшиносонамон аз қамранг ва қамтаъсир шудани нақди адабӣ дар солҳои охир ғила мекунанд. Ҷаро мо ба чунин вазъияте расидем, ки нақди фаъол, фарогир ва муосир надорем?

- Ҳарфи шумо нодуруст нест. Сабаб ин аст, ки нақд имрӯз маҷкеи иҷтимоӣ ва адабии пештароро надорад. Замоне дар ҳама нашрияҳо хатман бахши танқид ва адабиётшиносӣ буд. Муҳимтар аз ҳама, ҳаққи қалам ҳам хуб буд. Мунаққиди фаъол метавонист аз пушти нақд зиндагӣ кунад. Ҳоло барои нақд чӣ қадар ҳаққи қалам медиҳанд? Оё бо он зиндагӣ қадар мумкин аст? Бе заминаи моддӣ нақд пеш намеронад. Ба умеди устодони донишгоҳ набояд шавем, зеро қори асосӣ онҳо тадрис аст. Ба умеди қораманди Институти забон ва адабиёт ҳам намеронад, зеро онҳо ба масъалаҳои бунёдии илм машғуланд. Шӯъбаи маҳсули нақди адабӣ дар он ҷо нест.

- Бисёр барои фаҳмо шудан ба ҳонандаи имрӯз муқоиса кунем, ки дар замони шӯравӣ ҳаққи қалами як мақолаи ҷиддӣ танқидӣ чӣ қадар буд?

- Бо «Адабиёт ва санъат» муқоиса мекунем, ки сардабириаш будам. Барои як ҳикоя ё мақолаи хуби танқидӣ то 300 рубл ҳаққи қалам меоддем. Як кило гӯшт он вақт тақрибан якуним рубл буд. Яъне ҳаққи қалами 300 рубл пули 200 кило гӯшт мешуд. Бо нархи имрӯз муқоиса кунед.

(Давомаш дар саҳ. 13)

TECHNOVATION 2026 ДАР ТОШКАНД

Зарари сигор аз нигоҳи илм ва навоарӣ

ДАР ШАҲРИ ТОШКАНД НАМОЯНДАГОНИ ДАВЛАТ, ОЛИМОН ВА СОҲИБКОРОН РОҲҲОИ КОҲИШИ ЗАРАРИ ТАМОКУКАШӢ, РУШДИ ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВ ВА НАҚШИ ТАНЗИМИ ОҚИЛОНАРО БАҲРАСӢ КАРДАНД.

ПЛАТФОРМАИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

30-юми сентябри соли равон дар шаҳри Тошканд Ҳамоиши байналмилалӣ Technovation 2026 баргузор шуд. Ин Ҳамоиш бо ташаббуси ширкати Philip Morris International (PMI) доир гардида, ба навоарихоии илмӣ ва технологӣ дар самти коҳиши зарари тамокукашӣ бахшида шуд. Дар ҷорабинӣ намояндагони Ҳукумати Ёзбекистон, коршиносони байналмилалӣ дар соҳаи илм ва танзим, олимони, табибон ва роҳбарони ширкатҳои бузург ширкат карданд. Маврид ба таъкид аст, ки Technovation платформаи байналмилалӣ PMI аст, ки дар доираи он ширкат дидгоҳи худро вобаста ба ояндаи бидуни дуди сигор ва далелҳои илмӣ дар бораи коҳиши зарари сигор муаррифӣ мекунад.

Ҳамоишро Марко Маритотти, президенти PMI дар кишварҳои Осиёи Ҷанубӣ, Ҳиндустон ва ИДМ ифтидох кард. Ё суръати тағйирот дар Ёзбекистонро баланд арзёбӣ намуда, таъкид дошт, ки муҳити устувор ва пешгӯишавандаи ҳукукӣ барои сармоягузoron аҳамияти калидӣ дорад.

Дар идомаи Ҳамоиш Азизбек Урунов, намояндаи Президенти Ёзбекистон дар Созмони ҷаҳонии савдо сухан гуфта, Technovation-ро майдони муфид барои гуфтугӯи давлат, соҳибкорон, сармоягузoron ва ҷомеаи коршиносӣ номид.

«Барои Ёзбекистон навоарӣ воситаи муҳимтарини рушди иқтисод ва тавсеаи ҳузури кишвар дар бозорҳои байналмилалӣ мебошад. Яке аз унсурҳои калидии ин раванд пайвастанӣ кишварӣ мо ба Созмони ҷаҳонии савдо аст. Он барои қоидаҳои пешгӯишавандаи савдо, танзими шаффоф ва сармоягузориҳои дарозмуддат шароит фароҳам меорад», - гуфт Азизбек Урунов.

ОСИЁИ МАРКАЗӢ - ҚАЛБИ РУШД

Акрам Алиев, муовини вазири сармоягузорӣ, саноат ва савдои Ҷумҳурии Ёзбекистон навоариро яке аз муҳаррихҳои асосии рушди иқтисод номид. Ба гуфтаи ӯ, натиҷаи навоарӣ набояд танҳо бо нишондиҳандаҳои иқтисодӣ чен карда шавад.

«Муваффақият бояд на танҳо бо нишондиҳандаҳои иқтисодӣ, балки бо саҳм дар ҳифз ва таҳкими саломатии аҳоли низ арзёбӣ шавад. Зеро саломатии ҷомеа пояи муҳими рушди дарозмуддат мебошад», - гуфт Акрам Алиев.

Дар яке аз панелҳои Ҳамоиш намояндагони «Yashil Energy», «Coca-Cola» дар Ёзбекистон, ЕРАМ, PMI ва Академияи миллии илмҳои Ёзбекистон ширкат карда, аҳамияти танзими сари-вакътӣ ва огоҳонаро барои зудтар ҷорӣ шудани навоарихо таъкид намуданд.

Умар Абдулатиф, мудир-и иҷроияи Philip Morris International дар Қазоқистон ва Осиёи Марказӣ гуфт, ки минтақа дорoi зарфияти назарраси рушд аст.

«Осиёи Марказӣ қалби рушд аст ва мо зарфияти бузурги ин минтақарo мебинем. Мо дар 12 бозори ИДМ ва Осиёи Марказӣ фаъолият дорем ва пайваста ба рушди онҳо сармоягузорӣ мекунем. Дар Қазоқистон мо 65 миллион доллар ба истехсоли алтернативаҳои бидуни дуд сармоягузорӣ кардем ва дар Ёзбекистон ҳаҷми сармоягузориҳои мо аллакай аз 130 миллион доллар гузаштааст. Ҳамчунин, соли 2025 мо намояндагии худро дар Тошканд ифтидох намудем, ки имрӯз дар он садҳо нафар фаъолият мекунанд», - гуфт ӯ.

ИЛМ ВА КОҲИШИ ЗАРАРИ ТАМОКУКАШӢ

Нимаи дуоми рӯзи Ҳамоиш бештар ба илм ва ҳифзи ҳукуки истеъмолкунандагон бахшида шуд. Доктор Томоко Иида аз PMI дар бораи таҳқиқоти илмие, ки таҳияи маҳсулоти бидуни дудро фаро мегирад, сухан гуфт.

«Илм ба мо имкон медиҳад, ки дар бораи тамокукашӣ саволи дуруст гузорем: манбаи асосии зарар чист? Никотин вобастагӣ ба вучуд меорад ва беҳатар нест. Аммо манбаи асосии зарар маҳсулоти сӯхт аст. Ҳангоми сӯхтани тамоку хазорҳо пайвастагиҳои кимиёвӣ, аз ҷумла моддаҳои заҳронок ва кансерогенӣ ҳосил мешаванд. Аз ин сабаб, вақте ки мо дар бораи навоарӣ ҳарф мезанем, барои мо муҳим аст, ки танҳо технологияи нави маҳсулоти бидуни сӯхт эҷод накунем, балки ба таври илмӣ санҷем, ки бо бартараф шу-

дани сӯхт ҷӣ тағйир меёбад», - гуфт Томоко Иида.

ИШТИРОКИ КОРШИНОС АЗ ТОҶИКИСТОН

Дар панели махсуси тиббӣ табибон ва олимони аз Ёзбекистон, Русия, Тоҷикистон ва Қазоқистон масъалаҳои коҳиши зарар, нақши навоарӣ ва аҳамияти далелҳои илмиро ҳангоми тағйироти соҳаи тамоку баррасӣ карданд.

Аз Тоҷикистон доктори илмҳои тиб, профессор ва онкологӣ маъруф Саида Умарзода ширкат карда, зарурат ва далелҳои илмиро дар пешгирии бемориҳои муҳим донист.

«Сиёсати муосир дар соҳаи тандурустии ҷамъиятӣ набояд танҳо бар манъкунӣ асос ёбад. Зарур аст, ки ба аҳоли иттилоӣ аз ҷиҳати илмӣ асоснок дар бораи хатарҳои мавҷуда ва роҳҳои эҳтимолии коҳиши онҳо пешниҳод карда шавад», - гуфт ӯ.

Ба назари Саида Умарзода, қисми назарраси омилҳои хавфи бемориҳои ба рафтори инсон вобаста буда, метавонанд тағйир дода шаванд. Аз ин рӯ, танҳо огоҳ кардани мардум аз зарари тамокукашӣ кофӣ набуда, бояд роҳҳои ғуноғуни пешгирии бемориҳои ғайрисиюратӣ бо назардошти омилҳои инфиродии хавф низ баррасӣ шаванд.

Мейрам Раганин, номза-

ди илмҳои тиб ва президенти ҷомеаи коршиносони стоматологии Қазоқистон низ зарурати муносибати эҳтиромомез ва иттилооти илмиро таъкид кард.

«Бояд ба назар гирифт, ки бо хавф барои саломатӣ алоқаманданд, дараҷаи яхелаи зарар доранд. Аз ин рӯ, равиши илмӣ бояд фарқияти байни онҳоро ба инобат гирифта, ба инсон имкон диҳад, ки қарори огоҳона қабул кунад», - гуфт ӯ.

Борис Каспаров, духтури онколог аз Русия масъалаи фарбеҳиро низ ҳамчун яке аз омилҳои муҳими хатарҳои бемориҳои ғайрисиюратӣ матраҳ кард.

«Фарбеҳӣ имрӯз ҳамчун яке аз омилҳои асосии хавфи бемориҳои ғайрисиюратӣ баррасӣ мешавад. Он ҳадди ақал бо 13 навъи асосии бемориҳои саратонӣ алоқаманд аст. Аз ин рӯ, танҳо ба бемор гуфтани «бештар ҳаракат кун ва камтар бихӯр» кофӣ нест. Бояд хусусиятҳои синнусолӣ, фаъолияти ҷисмонӣ, ҳолати равонӣ ва бемориҳои ҳамроҳ ба инобат гирифта шаванд», - гуфт Борис Каспаров.

ҲУҚУҚИ ИСТЕЪМОЛ-КУНАНДАГОН

Ҷаласаи хотимавии Ҳамоиш тахти унвони «Ҳифзи ҳукуки истеъмолкунандагон дар ра-

ванди табдил» доир шуд. Дар он намояндагони Кумитаи давлатии гумрук, Агентии танзими техникӣ, Маркази таҳқиқоти сиёсати рақобат ва ҳукуки истеъмолкунандагони Ёзбекистон ва Лигаи миллии истеъмолкунандагони Қазоқистон иштирок карданд. Онҳо масъалаҳои танзим, иттилоърасонӣ ва ҳифзи манфиатҳои истеъмолкунандагонро дар шароити пайдоиши гурӯҳҳои нави маҳсулот баррасӣ намуданд.

«Ҳангоми пайдо шудани гурӯҳҳои нави маҳсулот ба мо лозим нест, ки аз нав ҷарх ихтироъ кунем, муҳим таҷрибаи байналмилалиро ба назар ги-рем ва роҳҳои ҳаллро ҷустуҷӯ намоем, ки дар амал қор меку-нанд. Ҳамчунин, танзим бояд амнияти истеъмолкунандарo таъмин карда, ба стандартҳои фаҳмо асос ёбад. Аз ин рӯ, муҳим аст, ки давлат, бизнес ва истеъмолкунандагон якҷо равишҳоро муайян кунанд, ки метавон ба онҳо эътимод кард», - гуфт Светлана Романовская, роҳбари Лигаи миллии истеъмолкунандагони Қазоқистон.

ПАЁМИ TECHNOVATION

Мавзуи меҳварии Ҳамоиши Тошканд пайванди илм, навоарӣ, танзим ва масъулияти иҷтимоии бизнес буд. Иштирокчиён ба ҷунин натиҷа расиданд, ки навоарӣ метавонад яке аз муҳаррихҳои рушди иқтисод бошад, вале таъсири он бояд ҳам аз рӯйи натиҷаи иқтисодӣ ва ҳам аз рӯйи саҳм дар ҳифзи саломатии аҳоли арзёбӣ шавад. Дар баробари ин, коршиносон аҳамияти иттилоӣ илмӣ, танзими равшан ва ҳифзи ҳукуки истеъмолкунандагонро дар шароити ворид шудани техно-логия ва маҳсулоти нави таъкид карданд.

Усмон РАҲИМЗОДА

МУЛОҚОТИ МУОВИНИ ЯКУМИ РАИСИ БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН БО ҲАЙАТИ БОНКИ ЗАХИРАВИИ ФЕДЕРАЛИИ ИМА

ҲАФТАИ СИПАРИГАШТА ҲАЙАТИ БОНКИ МИЛЛИИ
ТОҶИКИСТОН ТАҲТИ РОҲБАРИИ МУОВИНИ ЯКУМИ
РАИСИ БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН ШАРИФЗОДА
ФИРӮЗ ҲОМИДДИН ДАР 48-УМИН ФОРУМИ
БАЙНАЛМИЛАЛИИ САНОАТИ МОЛИЯВИИ SWIFT - SIBOS
2026, КИ ДАР ШАҲРИ МАЙАМИ (ИЁЛОТИ МУТТАҲИДАИ
АМРИКО) БАРГУЗОР ГАРДИД, ИШТИРОК НАМУД.

Дар доираи кори Форум муовини якуми раиси Бонки миллӣ Шарифзода Фирӯз бо ҳайати Бонки захиравии федералии ИМА (Federal Reserve Bank) — James Hickel, Lara Green-Spector, Michael Saproshan, Peter Roethel ва Annamaria RowerStaker мулоқот намуд. Дар мулоқот масъалаҳои марбут ба рушди робитаҳои касбӣ, табодули таҷриба ва ҳамкорӣ дар самтҳои афзалиятноки фаъолияти бонкӣ, инчунин роҳҳои амалии татбиқи стандартҳои муосири мубодилаи паёмҳои молиявӣ, мутобиксозии инфрасохтори бонкӣ ва

равандҳои дохилӣ ба талаботи байналмилалӣ, муқовимат ба қонунгардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастомада ва маблағгузориҳои терроризм (AML/CFT), аз ҷумла идоракунии хавфҳо, тақмили расмиёти назоратӣ дар самти амнияти молиявӣ, рушди муносибатҳои корреспондентии бонкӣ, тақвияти самаранокии ҳисоббаробаркуниҳои байналмилалӣ ва риояи талаботи муосир дар ин самт табодули назар намуданд.

Дар хошияи Форуми байналмилалӣ молиявии Sibos 2026 инчунин мулоқоти ҳайати

Бонки миллии Тоҷикистон бо намоёнҳои Commerzbank AG баргузор гардид. Зимни мулоқот ба масъалаҳои татбиқи стандартҳои нави SWIFT, рушди низомҳои пардохт, рақамизатҳои раванҳои бонкӣ ва мутобиксозии инфрасохтори молиявӣ ба талаботи муосири байналмилалӣ таваҷҷуҳи махсус зоҳир карда шуд. Дар ин замина, идомаи табодули таҷрибаи амалӣ ва баргузориҳои машваратҳои корӣ байни мутахассисони соҳавӣ мувофиқи мақсад арзёбӣ гардида, аҳамияти омӯзиши таҷрибаи байналмилалӣ дар самти баланд бардоштани эътимоднокӣ, самаранокӣ ва устувории низомҳои пардохтӣ қайд карда шуд.

Ҷонибҳои инчунин масъалаҳои иқтисодии сабз ва маблағгузориҳои сабз, рушди механизмҳои дастгирии лоиҳаҳои устувор, инчунин идоракунии захираҳои байналмилалӣ, аз ҷумла истифодаи воситаҳои муосири молиявӣ ва равишҳои муосири идоракунии дороиҳо ро бо назардошти принципҳои амният, пардохтпазирӣ ва даромаднокӣ баррасӣ намуданд.

Дар анҷоми мулоқот хавасмандӣ ба густариши робитаҳои касбӣ, баргузориҳои машваратҳои муштарак ва нигоҳ доштани муколамаи мунтазами корӣ доир ба масъалаҳои мавриди таваҷҷуҳи тарафайн таъкид гардид.

БОЗДИДИ КОРМАНДОНИ БОНКИ МИЛЛӢ АЗ НБО «РОҒУН»

БО МАҚСАДИ ОШНОЙ БО РАВАНДИ КОРҲОИ
СОЗАНДАГИЮ БУНЁДКОРӢ РОҲБАРИЯТ ВА
КОРМАНДОНИ БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН 2
ОКТАБРИ СОЛИ ҶОРӢ АЗ МАҲАЛИ СОХТМОНИ ИН
ИНШООТИ БУЗУРГИ ЭНЕРГЕТИКӢ ДИДАН НАМУДА,
БО ҶАРАӢНИ КОРҲОИ СОХТМОНӢ, РАВАНДИ
БУНӢДИ ИНШООТИ АСОСИИ НЕРӢҶОҶ ВА КОРҲОИ
АНҶОМДОДАШУДА АЗ НАЗДИК ШИНОС ШУДАНД.

Нерӯгоҳи барки оби «Роғун» ҳамчун яке аз муҳимтарин лоиҳаҳои стратегияи миллӣ дар таърихи Тоҷикистони соҳибистиклол мақоми хос дошта, татбиқи он ба ташаббус ва талошҳои пайвастаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон иртиботи зич дорад. Сарвари давлат аз рӯзҳои аввали соҳибистиклолии кишвар зарурати бунёди ин иншооти бузургро ҳамчун омили муҳими таъмини истиклоли энергетикӣ ва рушди устувори иқтисодии мамлакат пайғирона матраҳ намуда, раванди татбиқи лоиҳаи НБО «Роғун» ро таҳти таваҷҷуҳи доимии худ қарор додаанд.

Раиси Бонки миллии Тоҷикистон Толибзода Фирдавс Назримад зимни боздид таъкид намуд, ки НБО «Роғун» дар баробари аҳамияти бузурги энергетикӣ доштан, барои мардуми Ҷумҳурии Тоҷикистон аҳамияти баланди миллӣ ва таърихӣ дорад. Маҳз бо иродаи сиёсӣ ва сиёсати созандаи Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон татбиқи ин тарҳи бузурги миллӣ ба яке аз самтҳои муҳими рушди иқтисодию иҷтимоии кишвар табдил ёфта, ҳазорон мутахассисону сохтмончиён дар бунёди он саҳми арзанда мегузоранд. «Роғун» имрӯз на танҳо рамзи истиклоли энергетикӣ Тоҷикистон, балки намунаи равшани ватандӯстӣ, худшиносии миллӣ, заҳмати созанда ва муттаҳидии мардуми кишвар дар атрофи ҳа-

дафҳои стратегияи давлат ба ҳисоб меравад.

Зимни боздид роҳбарият ва кормандони БМТ бо роҳнамоии масъулини НБО «Роғун» аз маҳали сохтмони сарбанди нерӯгоҳи дидан намуда, бо раванди корҳои сохтмонӣ ва хусусиятҳои асосии техникаи ин иншоот шинос шуданд. Ҳангоми боздид ҳамчунин оид ба микёси корҳои анҷомдодашуда, раванди бунёди иншооти асосии нерӯгоҳ ва нақши мутахассисону кормандони соҳа дар татбиқи ин лоиҳаи бузургӣ миллӣ маълумот пешниҳод гардид.

Шиносоӣ аз наздик бо раванди сохтмони Нерӯгоҳи барки оби «Роғун» имкони арзёбии воқеии микёси ин лоиҳаи фароҳам овард. Таъкид гардид, ки татбиқи НБО «Роғун» дар баробари таҳкими иқтисодии энергетикӣ кишвар, барои рушди саноат, тавсеаи истеҳсолот, фароҳам овардани заминаҳои нави рушди иқтисодӣ ва бехтар намудани сатҳи зиндагии аҳоли аҳамияти муҳим дорад. Бунёди ин нерӯгоҳ ҳамчунин дар самти расидан ба ҳадафи стратегияи таъмини истиклоли энергетикӣ мамлакат нақши калидӣ мебозад.

Дар фарҷоми боздид раиси Бонки миллии Тоҷикистон Толибзода Фирдавс ба роҳбарият ва кормандони Ҷамъияти саҳомии қушодаи «Нерӯгоҳи барки оби Роғун» барои меҳнати содиқона, фидокорӣ, матонат ва саҳми арзанда дар бунёди иншооти бузурги миллӣ изҳори сипос намуд.

БАЛАНД БАРДОШТАНИ САВОДНОКИИ МОЛИЯВӢ - ОМИЛИ ТАҲКИМИ ЭЪТИМОД БА НИЗОМИ МОЛИЯВӢ

ҲАФТАИ СИПАРИГАШТА ДАР ДОИРАИ ҶОРАБИНИҲОИ
АМАЛИГАРДОНӢИ БАРНОМАИ БАЛАНД БАРДОШТАНИ
САВОДНОКИИ МОЛИЯВИИ АҲОЛӢ БАРОИ СОЛҲОИ 2026—
2030 ДАР ҚАСРИ НОҲӢЯИ ТОҶИКОБОД ФЕСТИВАЛИ
«САВОДНОКИИ МОЛИЯВӢ» БАРГУЗОР ГАРДИД.

Дар кори фестивал Форуми саводнокии молиявӣ ва намоиши хизматрасониҳои молиявӣ баргузор шуд, ки дар он намоёндагони Бонки миллии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия, ташкилотҳои қарзии молиявӣ ва суғуртавӣ, инчунин бонувону ҷавонон, хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбии ноҳия иштирок намуданд.

Дар Форуми саводнокии молиявӣ раиси ноҳияи Тоҷикобод Факерзода Қадриддин ва сардори идораи Ҳимояи ҳуқуқҳои истеъмолкунандагони хизматрасониҳои молиявии Бонки миллии

Тоҷикистон Ҳакимзода Абдурахмон оид ба аҳамияти маърифати молиявии аҳоли, таҳкими эътимод ба низоми бонкӣ ва суғуртавӣ, тадбирҳои Бонки миллӣ дар ин самт ва самтҳои асосии Барномаи баланд бардоштани саводнокии молиявии аҳоли барои солҳои 2026—2030 суҳанронӣ намуданд. Дар идома, мутахассисони Бонки миллӣ ва ташкилотҳои қарзии молиявӣ дар мавзӯҳои «Қаллобӣ дар интернет ва роҳҳои пешгирии он», «Пардохтҳои ғайринақдӣ ва истифодаи бехатари онҳо», «Суғуртаи саломатӣ ва ҳаёт» ва «Банақшагирии бучети оила ва аҳамияти пасандозгузорӣ» ба иштирокдорон бо рӯнамоҳои маълумот пешниҳод карданд. Дар

рафти форум ҳамчунин озмуни саводнокии молиявӣ баргузор гардида, ғолибон ва иштирокчиёни фаъол бо тухфаҳои хотиравӣ қадрдонӣ гардиданд. Дар қисмати дигари фестивал, дар майдони назди Қасри фарҳанги ноҳия, намоиши хизматрасониҳои молиявӣ баргузор гардид. Дар он 18 ташкилотҳои қарзии молиявӣ ва 7 ташкилотҳои суғуртавӣ маҳсулот ва хизматрасониҳои худро муаррифӣ намуда, ба иштирокдорон машварат ва тавсияҳои зарурӣ пешниҳод карданд. Қобили қайд аст, ки баргузориҳои чунин ҷорабинҳо ба баланд бардоштани сатҳи дониш ва огоҳии молиявии аҳоли, Ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагони хизматрасониҳои молиявӣ, истифодаи масъулона ва бехатари хизматрасониҳои молиявӣ, инчунин рушди рақобати солим ва бехтар намудани сифати хизматрасониҳои бонкӣ ва суғуртавӣ мусоидат менамояд.

ВАЙРОН КАРДАНИ ҚОЛАБҲО

Чӣ гуна Амонатбанк хавфҳои молиявиро маҳв мекунад?

МУҚОВИМАТ БА КОРРУПСИЯ ЯКЕ АЗ САМТҲОИ АФЗАЛИЯТНОКИ СИЁСАТИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БА ШУМОР МЕРАВАД. ДАР СОЛҲОИ ОХИР МАСЪАЛАИ ТАЪМИНИ ВОЛОИЯТИ ҚОНУН, БАЛАНД БАРДОШТАНИ САТҲИ ШАФФОФИЯТ ВА ТАҚВИЯТИ МАСЪУЛИЯТИ МАҚОМОТИ ДАВЛАТӢ ВА ТАШКИЛОТҲОИ ХУСУСӢ ДАР МАРКАЗИ ТАВАҚҚУҲӢ ДАВЛАТ ҚАРОР ГИРИФТААСТ. ИН РАВАНД БА ЗАРУРАТИ ТАТБИҚӢ ИСЛОҲОТИ ФАРОГИР ДАР СОҶАҲОИ ГУНОГУНИ ҲАЁТИ ҶАМЪИЯТӢ ВА ИҚТИСОДӢ ВОБАСТА БУДА, БА ФАРОҲАМ ОВАРДАНИ МУҲИТИ МУСОИДИ ҲУҚУҚӢ ВА ИҚТИСОДӢ БАРОИ РУШДИ УСТУВОРИ КИШВАР РАВОНА ГАРДИДААСТ.

Коррупсия ҳамчун падидаи номатлуб ба рушди иқтисодӣ, суботи иҷтимоӣ ва эътимоди шаҳрвандон ба ниҳодҳои давлатӣ таъсири манфӣ расонида, метавонад ба самаранокии фаъолияти соҳторҳои идоракунӣ ва молиявӣ халал ворид намояд. Аз ин рӯ, муқовимат ба коррупсия на танҳо вазифаи мақомоти давлатӣ, балки масъулияти тамоми институтҳои ҷомеа, аз ҷумла бахши молиявӣ бонкӣ мебошад.

Дар шароити рушди босуръати иқтисодиёт, тавсеаи муносибатҳои бозорӣ, афзоиши ҳаҷми амалиёти молиявӣ ва ҷорӣ гардидани технологияҳои муосир дар низомии хизматрасониҳои молиявӣ, масъалаи таъмини шаффофият ва пешгирии зухуроти коррупсионӣ аҳамияти хоса касб менамояд. Бо дарназардошти ин омилҳо, Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия ҳамчун яке аз ҳуҷҷатҳои муҳими сиёсати давлатӣ самтҳои асосии фаъолияти Амонатбанкро дар самти пешгирӣ, ошкор ва бартараф намудани омилу шароитҳои ба коррупсия мусоидаткунанда муайян менамояд. Татбиқи пайваستاи талаботи стратегия дар фаъолияти Амонатбанк ба таҳкими волоияти қонун, баланд бардоштани сатҳи фарҳанги ҳуқуқии кормандон, таъмини шаффофияти фаъолияти молиявӣ ва ташаққули низомии самаранокии идоракунӣ мусоидат хоҳад кард.

Амонатбанк ҳамчун яке аз муассисаҳои муҳими низомии молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таъмини гардиши маблағҳои пулӣ, ҷалби пасандозҳои аҳоли, пешниҳоди қарзҳо, маблағгузориҳои фаъолияти соҳибкорӣ ва таҳкими муносибатҳои иқтисодӣ нақши назаррас дорад. Самаранокии фаъолияти Амонатбанк ба устувории молиявии муассиса, эътимоди мизочон ва рушди хизматрасониҳои бонкӣ таъсири муҳим мерасонад. Ҳамзамон, хусусияти фаъолияти бонкӣ, ки бо идоракунӣ захираҳои молиявӣ, қабули қарорҳои қарзӣ, хизматрасониҳои мизочон ва анҷом додани амалиёти гуногуни мо-

лиявӣ алоқаманд аст, зарурати пешгирии хавфҳои коррупсиониро ба миён меорад. Аз ҷумла, истифодаи нодурусти ваколатҳои хизматӣ, бархӯрди манфиатҳо, сӯйистифода аз мақоми хизматӣ, риояи нақардани талаботи шаффофият ва вайрон намудани меъёрҳои ахлоқи касбӣ метавонанд ба самаранокии фаъолияти Амонатбанк, эътимоди мизочон ва обрӯи он таъсири манфӣ расонанд.

Дар шароити муосири рушди низомии молиявӣ таҳкими механизмҳои самаранокии муқовимат ба коррупсия дар фаъолияти Амонатбанк яке аз самтҳои муҳими баланд бардоштани самаранокии идоракунӣ ба ҳисоб меравад. Дар ин замина, тақмили низомии назорати дохилӣ, таҳкими механизмҳои идоракунӣ хавфҳо, истифодаи васеи технологияҳои рақамӣ ва автоматизатсияи равандҳои бонкӣ метавонанд дар пешгирии омилҳои коррупсионӣ нақши муҳим дошта бошанд. Ҳамзамон, баланд бардоштани сатҳи маърифати ҳуқуқӣ, касбият ба масъулияти кормандон, инчунин ташаққули фарҳанги зиддикоррупсионӣ барои таъмини фаъолияти шаффофу масъулиятноки муассиса аҳамияти хоса дорад.

Таъмини шаффофият дар қабули қарорҳо, тақвияти ҳисоботдиҳӣ ва риояи қатъии талаботи қонунгузориҳои зиддикоррупсионӣ ба коҳиш додани эҳтимоли ба вучуд омадани ҳолатҳои коррупсионӣ мусоидат менамояд. Татбиқи пайваستاи ҷунин чораҳо метавонад ба таҳкими эътимоди аҳоли ва субъектҳои соҳибкорӣ ба Амонатбанк, баланд бардоштани сифати хизматрасониҳои бонкӣ ва таҳкими мавқеи бонк дар низомии молиявии кишвар мусоидат намояд. Дар маҷмӯъ, ташаққули муҳити шаффофу масъулиятнокии идоракунӣ дар Амонатбанк барои таъмини устувории фаъолияти он ва рушди минбаъдаи низомии хизматрасониҳои молиявӣ заминаи мусоид фароҳам меорад.

ХУДОЁРЗОДА ХУДОЁР БАХТИЁР,
муовини якуми Раиси КВД БА ҚТ «Амонатбанк»

МЕХАНИЗМҲОИ АСОСИИ ТАТБИҚӢ СТРАТЕГИЯ ДАР ФАЪОЛИЯТИ БОНКӢ

1. Тақмили заминаи меъёри ҳуқуқӣ

Яке аз механизмҳои муҳими татбиқи Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия таҳкими заминаи ҳуқуқии фаъолияти ташкилотҳои қарзӣ мебошад. Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи муқовимат ба коррупсия барои ташкилотҳои қарзӣ уҳдадорҳои мушаххас муқаррар намудааст. Аз ҷумла, бонкҳо ва дигар ташкилотҳои қарзӣ вазифадоранд нақшаҳои дохилии ҷорабиниҳои зиддикоррупсионӣ таҳия ва татбиқ намуда, иҷрои талаботи Нақшаи амалисозии Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030-ро таъмин намоянд.

2. Ҷорӣ намудани низомии самаранокии назорати дохилӣ

Назорати дохилӣ яке аз воситаҳои асосии пешгирии ҳолатҳои коррупсионӣ ба ҳисоб меравад. Дар ташкилотҳои қарзӣ соҳторҳои комплаенс-назорат ва аудити дохилӣ фаъолият намуда, риояи талаботи қонунгузорӣ, санадҳои дохилӣ ва меъёрҳои ахлоқи касбиро назорат мекунанд. Фаъолияти самаранокии ин соҳторҳо имкон медиҳад, ки хавфҳои коррупсионӣ сари вақт муайян гардида, чораҳои пешгирикунанда андешида шаванд.

3. Рақамизатсияи хизматрасониҳои бонкӣ

Дар шароити муосир истифодаи технологияҳои рақамӣ ҳамчун яке аз воситаҳои муасири мубориза бар зидди коррупсия арзёбӣ мегардад. Ҷорӣ намудани хизматрасониҳои онлайн, бонкдории мобилӣ, пардохтҳои электронӣ ва низомҳои автоматикунонидашуда зарурати тамоси мустақими байни корманд ва муштариро коҳиш медиҳад. Ин раванд сатҳи шаффофиятро баланд бардошта, имконияти сӯйистифода аз ваколатҳои хизматиро маҳдуд менамояд.

4. Баланд бардоштани фарҳанги зиддикоррупсионӣ

Ташаққули фарҳанги зиддикоррупсионӣ дар байни кормандони ташкилотҳои қарзӣ яке аз шартҳои муҳими татбиқи Стратегия мебошад. Бо ин мақсад гузаронидани семинарҳо, тренингҳо, курсҳои тақмили ихтисос ва ҷорабиниҳои иттилоотӣ маърифатӣ аҳамияти калон дорад. Баланд гардидани сатҳи дониши ҳуқуқӣ ва масъулияти касбӣ ба пешгирии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ мусоидат менамояд.

5. Таъмини шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ

Шаффофият дар фаъолияти ташкилотҳои қарзӣ яке аз омилҳои асосии коҳиш додани хавфҳои коррупсионӣ мебошад. Нашри мунтазами ҳисоботҳои молиявӣ, дастрас намудани маълумот оид ба фаъолияти бонкҳо ва риояи принципҳои идоракунӣ корпоративӣ ба таҳкими эътимоди ҷомеа ва баланд бардоштани

сатҳи масъулияти ташкилотҳои қарзӣ мусоидат мекунад.

6. Ҳамкорӣ бо мақомоти давлатӣ

Ташкилотҳои қарзӣ дар самти муқовимат ба коррупсия бо мақомоти ваколатдори давлатӣ ҳамкории фаъол ба роҳ мемонанд. Аз ҷумла, ҳамкорӣ бо мақомоти назоратӣ ва ҳифзи ҳуқуқ дар ошкорсозӣ, пешгирӣ ва бартараф намудани ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ нақши муҳим мебошад. Ин ҳамкорӣ ба таҳкими қонуният ва интизоми молиявӣ мусоидат менамояд.

7. Мушкilotи мавҷуда ва роҳҳои тақмил

Бо вучуди пешрафтҳои назаррас дар татбиқи сиёсати зиддикоррупсионӣ, дар фаъолияти ташкилотҳои қарзӣ ҳанӯз ҳам баъзе мушкilotи бонкӣ мемонанд. Аз ҷумла, нокифоя будани сатҳи огоҳии ҳуқуқии қисми алоҳидаи кормандон, таъсири омилҳои инсонӣ дар қабули қарорҳо, инчунин зарурати тақмили воситаҳои рақамии назорат ва мониторинг аз қабili ҷунин мушкilot мебошанд.

Бо мақсади баланд бардоштани самаранокии татбиқи Стратегия зарур аст:

- густариши додани истифодаи технологияҳои рақамӣ дар тамоми самтҳои фаъолияти бонкӣ;
- таҳким додани низомии комплаенс-назорат ва аудити дохилӣ;
- ҷорӣ намудани механизмҳои муосири идоракунӣ хавфҳои коррупсионӣ;
- тақмил додани барномаҳои омӯзишӣ ва баланд бардоштани сатҳи тахассуси кормандон;
- баланд бардоштани сатҳи шаффофият ва ҳисоботдиҳии ташкилотҳои қарзӣ.

Татбиқи самаранокии Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия дар фаъолияти ташкилотҳои қарзӣ омилҳои муҳими таъмини суботи молиявӣ ва рушди устувории иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Амалисозии пайгиронаи чораҳои ҳуқуқӣ, ташкилӣ, технологӣ ва маърифатӣ метавонад ба коҳиш ёфтани хавфҳои коррупсионӣ, таҳкими қонуният, баланд гардидани шаффофият ва афзоиши эътимоди шаҳрвандон ба низомии бонкӣ мусоидат намояд. Дар натиҷа, муҳити солим ва рақобатпазири молиявӣ ташаққули ёфта, замина барои рушди устувории иқтисоди миллӣ фароҳам мегардад.

РАВИШИ НАВ ДАР ИДОРАКУНИИ ЗАХИРАҲОИ ОБ: муттаҳидшавӣ калиди рушди устувор гашт

БАРОИ ҲАР ЯК ДЕҲҚОН ДАСТРАСИИ САРИВАҚТӢ БА ОБ МАӢНОИ БА ДАСТ ОВАРДАНИ ҲОСИЛИ ФАРОВОНУ ДАРОМАДИ ХУБ ВА ФАРОҲАМ БУДАНИ ИМКОНИЯТ БАРОИ РУШДИ ҲОҶАГИРО ДОРАД. АММО ДАР ШАРОИТИ ЗАМОНИ МУОСИР, КИ ТАЛАБОТ БА ОБ РӢЗ ТО РӢЗ АФЗУДА, ДАСТРАСӢ БА ЗАХИРАҲОИ ОБӢ ТОРАФТ МАӢДУДТАР МЕГАРДАД, ТАНҲО МАВӢУД БУДАНИ РӢДХОНАВУ КАНАЛҲО ВА ШАБАКАҲОИ ОБӢРӢ БАРОИ БА ПУРРАГӢ ТАӢМИН НАМУДАНИ ҲОҶАГИҲОИ ДЕӢҚОНӢ БО ОБ КОФӢ НЕСТ. БАРОИ ДАСТРАСИИ САРИВАҚТӢ ВА ОДИЛОНАИ ТАМОМИ ИСТИФОДАБАРАНДАГОН БА ОБ МУТАХАССИСОНИ СОӢИБИХТИСОС, ТЕХНИКАИ ЗАРУРӢ, НИЗОМИ ШАФФОФ ВА УСТУВОРИ ИДОРАКУНИИ МАБЛАҲО ВА ТАҚСИМОТИ ДУРУСТИ ОБ ЗАРУР АСТ.

Ассотсиатсияи истифодабарандагони оби (АИО) ба номи А. Бобоев имрӯз 4 ассотсиатсияи қаблан мустақили истифодабарандагони обро муттаҳид менамояд;

5 461 гектар замини обѐришавандаро хизматрасонӣ мекунад;

Ба 698 истифодабарандаи об хизмат мерасонад;

Таксимоти обро дар доираи низоми канали «Шавкат» идора мекунад;

Яке аз аввалин намунаҳои пилотии муттаҳидсозии АИО дар Тоҷикистон ба ҳисоб меравад.

Дар ноҳияи Спитамен виллояти Суғд чор ассотсиатсияи алоҳида дар доираи низоми ягонаи обѐрии канали «Шавкат» фаъолият мекарданд, аммо ҳар кадоми онҳо ба таври ҷудогона идора мешуд. То ҳамкорӣ бо Лоихаи миллии идоракунии захираҳои об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз ҷониби ХЕЛВЕТАС ва АКТЕД бо дастгирии Ҳукумати Швейтсария амалӣ мегардид, ба ҳудуди муайян хизмат расонида, фаъолияти ҳудро мустақилона ба роҳ мемонданд. Дар назари аввал чунин шакли фаъолият қобили қабул менамуд, аммо дар амал ассотсиатсияҳои хурд барои таъмини фаъолияти устувор захираҳои кофӣ надоштанд. Маблағҳое, ки аз ҳисоби ҳаққи узвият ҷамъоварӣ мешуданд, барои пардохти музди меҳнати кормандон, нигоҳдории шабакаҳои обѐрӣ ва анҷом додани корҳои зарурии техникаӣ басанда набуданд. Дар натиҷа, тоза кардани каналҳо, таъмири иншооти гидротехникаӣ ва дигар корҳои муҳими нигоҳдории инфрасохтор бо мушкилоти зиёд анҷом дода мешуд.

«Ассотсиатсияҳои хурд имконоти кофӣ молиявӣ надоштанд. Маблағҳои ҷамъоваришуда барои пардохти музди меҳнати кормандон ва нигоҳдории шабакаҳои обѐрӣ кифоя набуданд. Ҳадафи мо ҳангоми муттаҳидсозии онҳо пеш аз ҳама таъмини устувории молиявии ассотсиатсияҳо ва нигоҳ доштани мутахассисони соҳибтаҷриба буд», - таъкид мекунад намояндаи лоиха. Норасоии захираҳои мо-

лиявӣ имкон наметод, ки мутахассисони ботачрибаро нигоҳдоранд. Кормандоне, ки ба кор ҷалб мешуданд, аксар вақт баъди як-ду моҳ вазифаи ҳудро тарк мекарданд, зеро музди меҳнат паст ва масъулият хеле зиёд буд.

Тавре раиси гурӯҳи ассотсиатсияҳои истифодабарандагони оби «Т. Улчабоев»-и Ассотсиатсияи истифодабарандагони оби «А. Бобоев» Кенчабек Хонкелдиев зимни сухбат бо мо гуфт, мушкилоти дигаре, ки монеъи фаъолияти пурсамари онҳо мегашт, норасоии техникаи зарурӣ барои нигоҳдории инфрасохтори обѐрӣ буд. Ассотсиатсияҳо амалан барои ҷорӣ намудани технологияи нав, баланд бардоштани сатҳи тахассусии кормандонашон ва тақмили низоми идоракунии имконият надоштанд, илова бар ин, низоми ягонаи баҳисобгирии молиявӣ ва идоракунии гардиши маблағҳо вуҷуд надошт. Пардохти ҳаққи хизматрасонии таъминоти об асосан ба таври нақдӣ сурат мегирифт ва ин тартиб на ҳамеша имкон медод, ки ҳаракати маблағҳо ба таври шаффоф назорат карда шавад. Роҳбарони ассотсиатсияҳо дарк мекарданд, ки идора додани фаъолият дар доираи модели мавҷуда имкони рушди минбаъдaro маҳдуд месозад. Барои таъмини фаъолияти устувори ассотсиатсияҳо равиши нави идоракунии зарур буд.

ҚАРОРЕ, КИ ФАӢОЛИЯТИ АССОТСИАТСИЯӢОРО ТАӢИР ДОД

Бо дастгирии Лоихаи миллии идоракунии захираҳои об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаи таҳкими фаъолияти ассотсиатсияҳои истифодабарандагони об ба таври ҳамачониба мавриди омӯзиш қарор гирифт. Мутахассисони лоиха ба ҳулоса омаданд, ки яке аз роҳҳои самаранокӣ ҳалли мушкилоти ҷойдошта муттаҳид намудани ассотсиатсияҳои хурд ва ташкили сохтори пурқувваттар мебошад. Дар натиҷа, чор ассотсиатсияи истифодабарандагони об муттаҳид карда шуда, дар заминаи онҳо Ассотсиатсияи истифода-

Таширф ба дафтари кори АИО ба номи А. Бобоев

Тоза кардани канали обѐрӣ бо истифода аз экскаватор

Ҷаласаи корӣ ва табоули таҷриба дар дафтари кори АИО

барандагони оби «А. Бобоев» таъсис дода шуд, ки ба 5 461 га замини обѐришаванда ва 698 истифодабарандаи об хизмат мерасонад. Муттаҳидшавӣ имкон дод, ки аз идоракунии тибки ҳудудҳои маъмурӣ ба идоракунии барасоси принципи гидрографӣ дар доираи низоми ягонаи обѐрӣ гузариш сурат гирад. Шумораи аъзои ассотсиатсия, ки қаблан 143 нафар буд, пас аз васеъшавӣ 698 истифодабарандаи обро муттаҳид намуд. Аз ҳамаи давра марҳалаи нави рушди Ассотсиатсияи истифодабарандагони оби «А. Бобоев» оғоз ѐфт.

Бо дастгирии ХЕЛВЕТАС ва АКТЕД ассотсиатсия бо техника таъмин гашт. Насби дастгоҳҳои ҷенкунии об имкон дод, ки ҳаҷми воқеии оби истифодашуда дақиқ муайян карда шуда, тақсими он байни гурӯҳҳои истифодабарандагони об самараноктар гардад.

АЗ ИДОРАКУНИИ АНӢАНАВӢ БА НИЗОМИ МУОСИРИ ХИЗМАТРАСОНИИ ОБТАӢМИНКУНӢ

Яке аз қадамҳои муҳим ҷорӣ намудани низоми нави идоракунии молиявӣ ва шаффофтар кардани ҳисоббаробаркунӣ буд. Бо дастгирии Лоихаи миллии идоракунии захираҳои об низоми биллинг ҷорӣ шуд. Даромад аз ҳисоби маблағҳои узвият 3,14 баробар афзоиш ѐфт. Имрӯз даромад аз пардохти хизматрасониҳо 67 фоизи хароҷоти АИО-ро мепӯшонанд. Низоми шартномавӣ низ тақмил ѐфтааст. Агар қаблан шартномаҳо ба муҳлати як сол баста мешуданд, пас баъди ислохот шартномаҳои сетафа ба муҳлати панҷ сол ҷорӣ гардидаанд.

ТАҚВИЯТИ ИҚТИДОРИ ТЕХНИКӢ ВА ИМКОНИЯТӢОИ НАВ

Дар гузашта набудани техникаи махсус яке аз мушкилоти асосии ассотсиатсия ба шумор мерафт. Бо дастгирии ХЕЛВЕТАС ба Ассотсиатсияи истифодабарандагони оби «А. Бобоев» экскаватор тақдим карда шуд. Имрӯз техникаи ҳудӣ имкон медиҳад, ки каналҳо сари вақт тоза ва инфрасохтори обѐрӣ нигоҳдорӣ карда шавад.

ОМӢЗИШ ВА БАЛАНД БАРДОШТАНИ ТАХАССУСИ КОРМАНДОН

Бо дастгирии ХЕЛВЕТАС ва дигар шарикони рушд барои кормандони ассотсиатсия омӯзишҳои назариявӣ ва амалӣ баргузор гашт. Имрӯз кормандон аҳамияти истифодаи оқилонаи обро дарк мекунаанд.

РАВИШИ НАВИ ТАҚСИМОТИ ОБ: ҚАДАМИ ДИГАР БА СӢИ ШАФФОФИЯТ

Дар фаъолияти гурӯҳи истифодабарандагони оби «Т. Улчабоев» низоми нави баҳисобгирии об ҷорӣ гардид. Ин гурӯҳ яке аз сохторҳои калонтарини Ассотсиатсияи истифодабарандагони оби «А. Бобоев» мебошад. Дар ҳудуди он канали «Победа» бо дарозии 18 километр ҷойгир аст. Барои таъмини дастрасии одилона ба об канал ба ҷор қитъа ҷудо карда шудааст. Таксимоти об аз қисми поёнии канал оғоз мешавад. Барои ҳар як қитъа гурӯҳҳои истифодабарандагони об ташкил шудаанд. Ҳар гурӯҳ аз 15–20 нафар иборат аст. Роҳбари гурӯҳ ҳаҷми оби гирифташударо дар дафтари махсус кайд мекунад. Аз ҷумла дар ин дафтар нишон дода мешавад, ки гурӯҳ дар рӯзи муайян чӣ қадар об гирифтааст. Пас аз анҷоми навбатӣ як гурӯҳ, ҳукуки истифодаи об ба гурӯҳи дигар мегузарад.

ТАӢРИБАЕ, КИ МЕТАВОН БО ДИГАРОН МУБОДИЛА КАРД

Дар доираи табоули таҷриба намояндагони минтақаҳои дигар, аз ҷумла виллояти Хатлон, аз ассотсиатсия боздид намуда, бо фаъолияти ассотсиатсия, муттаҳидсозии истифодабарандагони об, ҳуҷҷатгузорӣ ва натиҷаҳои фаъолияти муштарак шинос шуданд. Таҷрибаи Ассотсиатсияи истифодабарандагони оби «А. Бобоев» нишон медиҳад, ки ҳамкориҳои муташаққили истифодабарандагони об барои ҳалли мушкилот ва рушди фаъолияти онҳо имкониятҳои навро фароҳам меорад.

ВАБО ДАР РУСИЯ

Тоҷикистон пас аз овоза назорати беҳдоштиро пурзӯр кард

ДАР ПАЙИ ПАҲН ШУДАНИ ХАБАРҲО ДАР БОРАИ ЭХТИМОЛИ ГИРИФТОРӢ БА ТОУН ДАР ВИЛОЯТИ ИРКУТСКИ РУСИЯ, ТОҶИКИСТОН НАЗОРАТИ БЕҲДОШТИЮ КАРАНТИНИРО ДАР ГУЗАРГОҲҲОИ САРҲАДИ ДАВЛАТӢ ПУРЗӢР КАРДААСТ. МАҚОМОТИ КИШВАР МЕГӢЯНД, КИ ТАДБИРҲО ХУСУСИЯТИ ПЕШГИРИКУНАНДА ДОРАНД ВА ТО ҲОЛ МАВРИДИ ТАСДИҚШУДАИ ВОРИДШАВИИ ИН БЕМОРИ БА ТОҶИКИСТОН ЭЪЛОН НАШУДААСТ.

САРҲАД ЗЕРИ НАЗОРАТ АСТ

Аз Вазорати тандурустӣ ва хифзи иҷтимоии аҳолии Тоҷикистон ба Pressa.tj гуфтаанд, ки ҳамаи шахсони аз сарҳад воридшаванда аз санҷиши ҳарорати бадан мегузаранд.

Кормандони нуктаҳои беҳдоштию карантинӣ ҳамчунин аз мусофирон мепурсанд, ки оё нишонаҳои чун дилбеҳузурӣ, кайкунӣ, дарди сар, сустӣ, дарди мушакҳо ва бугумҳо доранд ё не. Ба кормандони ин нуктаҳо тавсия шудааст, ки хангоми кор аз либосҳои муҳофизатии яккарафта истифода баранд. Дар сурати ошкор шудани шахси гумонбар ба бемории махсусан хавфнок ё дигар бемории сироятӣ, кормандон бояд фавран роҳбариятро огоҳ намуда, тадбирҳои зарурии тиббиро роҳандозӣ кунанд.

Вазорати тандурустӣ ва хифзи иҷтимоии аҳолии Тоҷикистон ба Pressa.tj гуфтаанд, ки аз Русия бармегарданд, давлат мекунад, ки хангоми баланд шудани ҳарорат ё пайдо шудани дигар нишонаҳои беморӣ ба худтабобаткунӣ машғул нашуда, ба муассисаи тиббӣ муроҷиат кунанд.

ДАР РУСИЯ ВАЗӢ ЧӢ ГУНА АСТ?

Овозаҳо дар бораи эҳтимоли хуруҷи тоун дар Русия баъд аз марғи як корманди 28-солаи Пажӯҳишгоҳи зиддитоуни Иркутск пайдо шуданд. Дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва баъзе расонаҳо иддао шуд, ки гӯё ӯ хангоми кор дар озмоишгоҳ бо маводи дорои ангезандаи тоун тамос гирифтааст. Аммо «Роспотребнадзор» ин фарзияро тасдиқ накард. Тибқи иттилоии расмӣ ниҳод, ташхиси марҳалаи аввал «пневмонияи этиологияаш номуайян» будааст ва дар намунаҳои гирифташуда микроорганизмҳое, ки ба фаъолияти касбии ӯ вобаста бошанд, ошкор нашудаанд. Комиссияи махсус низ хангоми кор бо ми-

кроорганизмҳои патогенӣ ягон ҳолати фавқулода ё вайроншавии талаботи амнияти биологиро муайян накардааст. Бо вучуди ин, мақомоти Русия бо назардошти ҷойи кори фавтида доираи васеи шахсони дар тамос буда ро тахти назорати тиббӣ қарор доданд. Онҳо ҳар рӯз аз ташхиси лабораторӣ гузаронида шуданд. Дар миёни шахсони тахти назорат ду ҳолати COVID-19 ва ду ҳолати сирояти риновируси муайян гардид, аммо ангезандаи дигар бемориҳои хавфнок ошкор нашуд. То 5-уми октябр «Роспотребнадзор» хабар дод, ки назорати тиббӣ нисбат ба тақрибан 60 дарсади шахсони дар тамос буда анҷом ёфтааст. Ба гуфтаи ин ниҳод, вазъи санитарии эпидемиологӣ дар Иркутск ва Шелехов ором буда, сатҳи бемориҳои сироятии мавсимӣ ҳатто 12,6 дарсад поинтар аз ҳадди эпидемӣ қарор дорад.

ТОУН ЧӢ БЕМОРИСТ?

Дар ҳамин ҳол, Ёзбекистон ва Қирғизистон низ назорати беҳдоштию карантиниро дар гузаргоҳҳои сарҳадӣ пурзӯр кардаанд. Тоун ё чума бемории сироятии махсусан хавфнок аст, ки ангезандаи он бактерияи Yersinia pestis мебошад. Он метавонад тавассути кайки ҳояндагони сироятшуда ва дар шакли шушӣ аз одам ба одам паҳн шавад. Мутахассисон таъкид мекунанд, ки ташхиси барвақт ва оғози саривакции табобат бо антибиотикҳо аҳамияти ҳалкунанда дорад.

Д. ҚОДИРПУР

Дар шаш моҳи аввали соли 2026 Тоҷикистон аксари маҳсулоти худро ба Чин, Ёзбекистон ва Русия содир кард

Ҳаҷми умумии содирот: қариб **1,97** млрд доллар

Се самти асосӣ:
Чин, Ёзбекистон ва Русия

10 кишвари асосии содиротӣ (бо млн доллар)

Афзоиши содирот асосан аз ҳисоби:

маҳсулоти маъданӣ
1,5 маротиба

санғҳо ва металлҳои қиматбаҳо ва нимқиматбаҳо
186,4 млн доллар

маҳсулоти кимиёвӣ
1,5 маротиба

маҳсулоти растанӣ
6,5%

матӯ ва маҳсулоти нассӯҷӣ
30%

нахи пахта
34,4%

мошинҳо, таҷҳизот, механизмҳо ва қисмҳои онҳо
4 маротиба

маҳсулоти санг, гипс ва сement
5 маротиба

воситаҳои нақлиёт
3 маротиба

Коҳиш ёфт:

маҳсулоти тайёри
хӯрокворӣ

металлҳои арзон
ва маҳсулоти металлӣ

хайвоноти зинда
ва маҳсулоти ҳайвонот

Манбаъ: Агентии омили Тоҷикистон

ХАРИДАХӢРҲО

«МО ХАРИДАХӢРЕМ», - МЕГӢЯНД СОКИНОНИ БИНОҲОИ АЗ 2 ТО 22-ОШӢНАИ ҶУМҲУРӢ. ЯӢНЕ ЧАШМИ ОНҲО БА БОЗОРИ МАҲОЗА АСТ. САФИ ҲАМИН «ХАРИДАХӢРҲО» СОЛ ТО СОЛ БЕШТАР МЕШАВАД.

Аслан дехот манбаи фаровонии маҳсулот аст. Аммо ҳоло равандохое ба назар мерасанд, ки шумораи истеҳсолкунандагони маҳсулоти аввалияи озукавориро кам мекунанд. Масалан, аз 147 деҳаи ноҳияи Муъминобод дар қисми зиёдашон сокинон на танҳо шӯғли ҷорводориро сабзавоткориро тарк кардаанд, балки баъзеҳо дигар замини кишт ё ҷароғоҳ ҳам надоранд. Ҳамин тавр, онҳо низ тадриҷан ба гурӯҳи «харидаҳӯрҳо» дохил мешаванд.

Сабабҳо гуногунанд: афзоиши аҳоли, норасоии оби полезӣ, гарон шудани нуриҳои минералӣ ва маводи сӯхт. Бо вучуди ин, деҳқононе ҳастанд, ки на танҳо оилаи худро бо маҳсулоти истеҳсоли худӣ таъмин мекунанд, балки зиёдагии хосилро ба бо-

зор мебароранд. Мақсади асосӣ имрӯз бояд истифодаи босамари ҳар порча замин бошад - хоҳ замини хоҷагии деҳқонӣ бошад, хоҳ китъаи наздиҳавлигӣ ё замини идораю муассиса. Вале, сад афсӯс, дар амал на ҳамеша чунин аст. Дар минтақаи Қӯлоб бисёриҳо аз норасоии оби обёрӣ шикоят мекунанд. Аммо агар замин лалмӣ бошад, магар наску нахӯд ё чав коштан мумкин нест? Охир, ин ҳам маҳсулот аст. Мушкили дигар ин аст, ки китъаҳои замини идораҳо, муассисаҳои таълимӣ, фарҳангӣ, тандуру-

стӣ ва заминҳои наздиҳавлигии аҳоли дар бисёр мавридҳо пурра ва самаранок истифода намешаванд. Аз ин ҳам ташвишвартар он аст, ки баъзе заминҳои хоҷагии деҳқонӣ ба ҷойи кишт ба макони дигар фаъолиятҳо табдил меёбанд ва аз гардиши кишоварзӣ мебароянд.

Пас суол ба миён меояд: иҷрои Кодекси замин вадигар қонунҳои вобаста ба хифзу истифодаи заминро кӣ бояд таъмин кунад?

Нурулло ҲАСАНОВ,
рӯзноманигор

НАВОТЧОЙ АЗ ҚАДИМ ДАР МИЁНИ МАРДУМИ МО ҲАМЧУН НҶШО-КИИ ГАРМ ҲАНГОМИ ШАМОЛХҶРӢ, ДАРДИ ГУЛӢ ВА СУСТӢ ИСТИФОДА МЕШАВАД. БИСӢРИҲО ТО ИМРӢЗ ОНРО «ДАВО» МЕШУ-МОРАНД. АММО АЗ НИГОҲИ ФИЗОӢ НАВОТ АСОСАН АЗ САҲА-РОЗА, ЯӢНЕ ШАКАР ИБОРАТ АСТ. АЗ ИН РӢ, ИСТЕЪМОЛИ ЗИӢДИ ОН МЕТАВОНАД БА САЛОМАТИ ЗАРАР РАСОНАД.

НАВОТЧОЙ: ДАВО Ё ХАТАР?

Ҳангоми ба ҷой микдори зиёди навот андохтан сатҳи глюкозаи хун зуд боло меравад. Агар чунин нӯшоки ҳар рӯз ва чанд маротиба истеъмол шавад, калорияҳои изофӣ ҷамъ мешаванд. Дар дарозмуддат ин метавонад ҳатари афзоиши вазн, фарбеҳӣ, диабетӣ навъи 2 ва бемориҳои дилу рағро зиёд кунад.

Аммо иддаое, ки ҳар рӯз навот-

ҷой нӯшидан ҳатман дар як сол 10 килограмм раған ҷамъ мекунад, барои ҳама яқсон дуруст нест. Ин аз микдори навот, ғизои умумӣ, фаъолияти ҷисмонӣ ва мубодилаи моддаҳои ҳар шахс вобаста аст.

Навот инчунин шамолхӯриро «табобат» намекунад. Ҷойи гарми ширин метавонад ҳангоми беморӣ муваққатан нерӯ диҳад, гулӯро нарм

кунад ва эҳсоси роҳат бахшад, вале сабаби беморию аз байн намебарад.

Аз ин рӯ, навотҷойро ҳамчун нӯшокии ширин, на табобатӣ, қабул кардан бехтар аст. Барои шахсони гирифтори диабет, вазни зиёдӣ ӯ мушкilotи мубодилаи қанд эҳтиёткорӣ махсусан муҳим мебошад.

ҶАРРОҲИИ НОДИРИ КӢДАКИ ДУСОЛА

ДАР ТОҶИКИСТОН БОРИ АВВАЛ БА КӢДАКИ 2-СОЛА, КИ ВАЗНАШ КАМТАР АЗ 8 КИЛОГРАММ БУД, ПАЙВАНДИ ҶИГАР БО МУВАФФАҚИЯТ АНҶОМ ДОДА ШУД. АМАЛИЁТ ДАР МАРКАЗИ МИЛЛИИ ИЛМИИ ПАЙВАНДСОЗИИ УЗВ ВА БОҶТАҲОИ ИНСОН АНҶОМ ЁФТААСТ.

Ба иттилои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, кӯдак гирифтори атрезияи модарзодии роҳҳои талхабарор буда, ҳангоми омодагӣ ба ҷарроҳӣ вазнаш 8 ки-

лограмм буд. Пас аз хориҷ кардани тақрибан як литр моеъ аз шикамаш, вазни ӯ то 7 килограмм коҳиш ёфт. Бо назардошти вазни қами кӯдак, табибон сегменти сеюми қисми ҷаппи ҷигарро гирифта, ба ӯ пайванд кардаанд. Мутахассисон меӯянд, ки чунин амалиёт аз ҷиҳати техникӣ ва нигоҳубини баъдипайвандӣ ҳеле мураккаб буда, назорати дақиқро талаб мекунад. Тибқи маълумоти Марказ, ҳоло 90-95 дарсади беморони пайвандшудаи ҷигар дар Тоҷикистон қалонсолон ва 5-10 дарсад кӯдакон мебошанд. Табибони тоҷик барои анҷоми чунин ҷар-

роҳҳои мураккаб дар солҳои охир дар кишварҳои гуногун омӯзиш ва бозомӯзӣ гузаштаанд.

ҶОИДАҲОИ ҶИГАРИ МУРҶ

ҚАБЛАН ДАР ТОҶИКИСТОН КАСЕ ҶИГАРИ МУРҶРО НАМЕХӢРД, ВАЛЕ ҲОЛО ОН ДАР ҲАМАИ МАҶОЗАҲО ФУРӢХТА МЕШАВАД.

Ҷигари мурғ яке аз маҳсулоти серғизо ба шумор меравад. Он аз оҳан, витамини А, витамини В12, фолат ва сафеда бой аст. Маҳз ба ҳамин далел метавонад барои пешгирӣ ё қам қардани ҳатари баъзе навъҳои қамхунӣ муфид бошад, махсусан вақте ки норасоии оҳан сабаб шудааст.

Оҳан барои ташаккули гемоглобин зарур аст. Агар ҷигари мурғро бо маҳсулоти дорӣ витамини С, масалан лимӯ, бихӯред, ҷабби оҳан бехтар мешавад. Аз ин рӯ, фишурдани қаме шарбати лимӯ ба таом интиҳоби хуб аст.

Витамини А, ки дар ҷигари мурғ зиёд аст, барои бинӣ, саломатии пӯст ва фаъолияти масуният муҳим мебошад. Витаминҳои гурӯҳи В низ барои хунсозӣ ва фаъолияти асаб аҳамият доранд. Аммо бояд дар хотир дошт, ки витамини А дар ҷигар ҳеле зиёд аст, бинобар ин истеъмоли аз ҳад зиёди он мувофиқ нест.

ТАРЗИ ОМОДА ҚАРДАНИ ТАОМИ СОДА

Барои пухтан лозим аст: 500 грамм ҷигари мурғ, 1 дона пиёз, қаме раған, намак ва мурч.

Ҷигарро хуб бишӯед ва пора кунед. Пиёзро дар раған қаме бирён қарда, сипас ҷигарро илова намоед. Таомро тақрибан 10-15 дақиқа то пурра пухтан омода кунед. Дар охир қаме шарбати лимӯ фишурдан мумкин аст.

Ҷолёнома

Ҳамал
21.03 - 20.04

Ин ҳафта аз зодагони қамал сабру таҳаммул ва эҳтиёткорӣ талаб мешавад. Эҳтимол дар баъзе ҳолатҳо маҷбур шавед, ки зуд қарор қабул кунед. Ронандагон ва шахсоне, ки бо маблағи дигарон саруқор доранд, бояд бодикқат бошанд.

Саратон
22.06 - 23.07

Ҳафта нисбатан ором мегузарад ва ташвиши қидӣ ба назар намерасад. Сухбат бо фарзандон ва шахси дӯстдошта рӯҳия-тонро бехтар мекунад. Аз бемориҳои сироятӣ эҳтиёт шуда, мувофиқи ҳаво либос пӯшед. Барои соҳибқорону тоҷирон ҳафтаи хуб аст.

Мизон
25.09 - 22.10

Ин ҳафта аз харидҳои худ қаноатманд шуда, имқони бехтар қардани вазъи молиявиро пайдо кунед. Агар ба сафар баромаданӣ бошед, ҳолати нақлиётро пешакӣ санҷед, зеро эҳтимоли мушқил вучуд дорад. Дар бораи ҳаёти шахси худ ба атрофиён маълумоти зиёд надиҳед.

Ҷаддӣ
22.12 - 20.11

Ҳодисаҳои муҳими ин ҳафта бештар ба муҳаббат ва муносибатҳои шахсии шумо вобаста мешаванд. Имқони хушхол қардани шахси дӯстдоштаатон бо тухфаи хуб пайдо мешавад. Хабарҳои хуши молиявӣ низ дар пешанд: эҳтимол маблағи иловагӣ ба даст оред.

Савр
21.04 - 21.05

Дӯстии дерина метавонад ба муносибати ошқона табдил ёбад. Оиладорҳо бо гузашт ва қамдигарфаҳмӣ метавонанд оромии хонаводагиро нигоҳдоранд. Рашиқ метавонад эҳсосотатонро бештар қунад. Ба саломатӣ диққат дода, худро аз шамолхӯрӣ эҳтиёт намоед.

Асад
23.07 - 22.08

Дар ин ҳафта ба одамони беэътимод қарз додан ё аз онҳо маблағ гирифтани хуб нест. Яке аз дӯстони наздик метавонад ба мушқили қидӣ рӯ ба рӯ шуда, ба қумаки шумо ниёз пайдо қунад. Дар муҳаббат рашиқӣ зиёд метавонад боиси баҳс гардад.

Ақраб
23.10 - 22.11

Ин ҳафта барои зодагони ақраб аз ҷиҳати муносибатҳои ошқона пур аз эҳсосот мешавад. Бисёре аз намояндагони ин мучал метавонанд рӯзҳои наздикро дар сафар гузаронанд. Наздикону дӯстҳо дар қалли мушқилот ба қумаки шумо ниёз пайдо мекунаанд.

Далв
21.01 - 19.02

Эҳтимол дар ин ҳафта аз манбае маблағ ба даст оред, ки умуман интизораш набудед. Дар қонаи дӯст ё қамсоятон нофаҳмӣ сар мезанад ва шояд барои ором қардани вазъ ба шумо мурочиат қунад. Сирру асрори худро ба ҳар дӯст бовар нақунед.

Ҷавзо
22.05 - 21.06

Ин ҳафта масъулияти қорҳои шумо зиёд мешаванд. Эҳтимол барои нигоҳубини яке аз наздикони бемор вақти бештар сарф кунед. Барои хариди қалон ҳоло вақти муносиб нест. Мучаррадҳо бояд дар нақлиёт ба шиносии нав қандон бовар нақунанд.

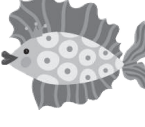
Сунбула
23.08 - 22.09

Зодагони мучали сунбула дар ин ҳафта метавонанд зуд асабонӣ шаванд. Пеш аз қабули қарор ҷиҳатҳои мусбат манфии онро бодикқат баррасӣ кунед. Қанқони рондани мошин ва истифодаи таҷхизоти барқӣ эҳтиёткор бошед.

Қавс
25.11 - 21.12

Қанқони харҷи пул эҳтиёткор бошед ва ба ваъдаҳои беасос бовар нақунед. Қучатҳои молиявиро пеш аз имзо бодикқат қонед. Қабари қомилгай ё таваллуди кӯдак дар оила метавонад шуморо шод қунад. Бонувон бояд аз шитобқорӣ худдорӣ қунанд.

Қум
20.02 - 20.03

Муносибати ошқонаи шумо метавонад боиси норозигии нафаре гардад, ки интиҳоби шуморо қабул надорад. Агар ба сафар наравед, вақти зиёди худро эҳтимол дар интернет мегузаронед. Шиносӣ бо шахси босавод метавонад барои шумо муфид бошад.

АЗ ЗЕҲНИ СУНЪИ ТО ШЕЪРИ НАВ

(Аввалаш дар сах. 6)

Ғайр аз ин, мақоларо радио мехонд, ҳаққи калам медод, телевизион истифода мекард, боз ҳаққи калам мегирифтанд. Мунаққид барои танкид карданаши дӯстдор зиёд пайдо наменкунад. Ба ӯ касе ташаққур намегӯяд. Бечора ҳам нависад, ҳам гап шунавад ва ҳам ҳаққулзаҳмае нагирад, табиист, ки нақд наменависад...

- Имрӯз на танҳо ба нақд, ба шеър ва наср ҳам ҳаққи калами хуб намендиханд. Пас чавони имрӯзаро чӣ ба адабиёт меорад, вақте аз он манфиат қариб ки нест?

- Умеди ҷовидонагӣ. Касе, ки ба адабиёт даст мезанад, дар зехнаш умеди умри абадӣ дорад. Бе ҳамин умеди бисёр вақт барбодраванда касе ба адабиёт намеояд. Албатта, маишат бахши муҳиму асосии зиндагии мо аст. Вале ҳеҷ мушките пеши роҳи эҷодкори ҳақиқиро гирифта наметавонад. Ба ёд биёрем рӯзгори ҷавонии Гарсия Маркесро. Ӯ ҳам тангдастӣ мекашид, барои наشري китоби аввалаш ба мушкили рӯ ба рӯ шуд. Касе ба ӯ эътимод надошт. Фақат ҳамсараш, ки ҷавохироти худро фурухт, то китоби ӯ чоп шавад...

БОЗГАШТ БА ҲАЗАЛ

- Дар хабарҳо дидам, ки чанде пеш дар Иттифоқи нависандагон ҷаласае доир ба муаммоҳои шеъри нав баргӯзор шуд ва шумо ҳам дар он иштирок доштед. Аҷиб он аст, ки вақтҳои охир шоирони мо, махсусан ҷавонон асосан ҳазал мегӯянд. Сабаб чист? Ҷаро шеъри нав дар Тоҷикистон густариш наёфт?

- Пайдоиши шеъри нав дар Эрон бо муҳити иҷтимоӣ вобаста буд. Вақте дар ҷомеа талош барои тағйир пайдо шуд, ин ҳаракат ба адабиёт ҳам гузашт. Нимо Юшич тавонист ин тағйирро эҳсос кунад. Ӯ адабиёти Ғарбро хуб медонист, донишманд буд ва дарк кард, ки вақте ҷомеа дигар мешавад, адабиёт ҳам бояд дигар шавад. Аз пайи ӯ чехраҳои бузурге ба майдон омаданд: Сухробӣ Сипехрӣ, Шомлу, Фурӯғ, Сиёвуши Касроӣ, Нодирпур, Манучехри Оташӣ ва дигарон. Шеъри мо ҳам дар пайравӣ ба онҳо нав шуд. Вале як чизро агар мушоҳида кунед, солҳои охир дар Эрон Афғонистон ҳам рӯй овардан ба шеъри суннатӣ бештар шудааст. Ба назари ман, ин бо рӯҳияи ҷомеа ҳам вобаста аст, зеро ҷомеа ба шикасти рӯ ба рӯ шуд. Ҳазал як навъи шеъри лирикист, ки эҳсоси ишқу муҳаббат ва ҳамчунин рӯҳияи ҳузну афтодагиву ночорӣ дар муҳити иҷтимоии мавҷударо баён мекунад. Сирусӣ Шамисо ҳам дар китобаш менависад, ки ҳазал шеъри замони шикасти аст, албатта истисно ҳаст. Ҳамин аст, ки шоирони форсизабон дар вазъи душвори ватанашон ба ин навъи шеър рӯй оварданд ва шоирони тоҷик ба онҳо пайравӣ мекунанд.

- Оё қолаби шеър аҳамият дорад, ки солҳост атрофи он баҳс мекунем?

- Шақл муҳтавои мувофиқи худро талаб мекунад. Масалан, аз пурсам, ки даҳ шеъри устод Лоикро номбар кунед, ҳатто агар азёд ҳам надонед, мавзӯ ва муҳтавои бисёрашонро ба ёд доред мегӯед: “Ба модарам”, “Ба чағӣ” ва ғайра. Аммо агар гӯям даҳ ға-

зашро номбар кунед, душворӣ мекашед. Ҷаро? Чун дар шеърҳои озод ғазо, муҳит ва мавзӯи мушаххас баён шудааст. Дар ҳазал чунин нест. Бинобар ин, ҳуди маънӣ талаб мекунад, ки шеър дар қадом қолаб гуфта шавад.

- Вақтҳои охир мушоҳида мекунам, ки шумо бештар шеърҳои кӯтоҳ менависед. Сабаб дар чист?

- Ман қаблан ҳам рубоӣ ва дубайтӣ зиёд менавиштам. Ҳатто китоби рубоӣ ва дубайтӣ дорам. Чизҳое, ки ҳоло дар шабақаҳои иҷтимоӣ нашр мекунам, аксар аз навиштаҳои пешин ҳастанд. Вақтҳои охир боз бештар ба рубоӣ рӯ овардам, зеро рубоӣ андеша меҳонад ва бояд дар ҳама лаҳза ҷамъу равшан баён шавад. Барои шеъри ошиқонаӣ пурэхсос навиштан... шояд синну соламон дигар мувофиқ нест (меҳандад).

- Вале шеърҳои ошиқонаӣ шумо дар шабақаҳои иҷтимоӣ назар ба шеърҳои иҷтимоӣ бештар хонанда доранд.

- Ин табиист. Хонандаи шеъри ошиқона хамеша зиёд аст. Аммо ашъори иҷтимоӣ ҳам муҳим аст. Мақсади адабиёт ин аст, ки инсонро аз ҷиҳати маънавий ғаний кунад. Одам бояд ба вақташ, ба ҳадаш ва ба атрофиянаш арҷ гузорад ва шоиста зиндагӣ кунад.

ҲАСАД ВА ҲАВАС

- Агар ба огози роҳи шумо баргардем, дар чӣ муҳит ба воя расидаед ва чӣ таъри ба шеър ва адабиёт дил бастед?

- Воқеият ин аст, ки дар атрофи мо касе набуд, ки аз шеър ва адабиёт сухбат кунад.

- Падар чӣ касб доштанд?

- Падарам аввал ронанда буданд. Баъди ҷилсологӣ дар Донишгоҳи Хучанд таҳсил карданд ва солҳои зиёд сардори хобгоҳҳои комбинати шӯлибодии Хучанд буданд. Ба адабиёт робитаи махсус надоштанд.

Мо танҳо дар мактаб адабиёт меҳондем ва аз ҳама чӣ шавқ пайдо шуд. Аз синфҳои шашуми ҳафтум бо Нурмуҳаммад Ниёзӣ, ки дар як мактаб меҳондем, машқи шеър мекардем. Китобкам буд. Дар синфҳои нӯҳуми даҳум гоҳ-гоҳ ба идораи «Ҳақиқати Ленинобод» мерафтем. Он ҷо Абдуҷалил Воситзода ва Неъмат Шариф кор мекарданд. Чанд шеъри мо ҳам чоп шуд. Он вақт танҳо китоби Баҳром Сирус «Қофия дар назми тоҷик»-ро пайдо карда будем. Баъд «Санъати сухан»-и Тӯракул Зехнӣ дастрас шуд. Яъне бисёр чизро бо мушкили омӯхтем.

- Бародаратон Анвар Олим ҳам роҳи адабиётро интихоб карданд...

- Бале, ба ӯ осонтар буд, зеро аллакай намуна дошт. Ман ба ӯ китобҳои зиёд мефиристодам. Аз Маскав осори адабиёти ҷаҳонро мегирифтаам ва ба ӯ ҳам мефиристодам. Вақте 30 ҷилди

Асгар Ҳақим - шоир ва мунаққид. Барандаи Ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, Корманди шоистаи Тоҷикистон, Шоирри халқии Тоҷикистон, доктори илмҳои филология. Дар Радиои Тоҷикистон, маҷаллаи «Садои Шарқ», рӯзномаи «Маданияти Тоҷикистон», ҳафтаномаи «Адабиёт ва санъат») ғазолият кардааст. Солҳои 1991-2003 раиси Иттифоқи нависандагонии Тоҷикистон буд. Солҳои 2000-2005 узви Маҷлиси миллии МО ҶТ ва ҳамзамон муовини Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Тоҷикистон буд. Ҳоло ҳодими пешбари илми Пажӯҳишгоҳи забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣи АМИТ мебошад.

Осори адабиётшиносии дар маҷмӯаҳои «Шеър ва замон» (1978), «Дар қаламрави сухан» (1982) «Творцы созвучий» (Маскав, 1988), «Испытание поэзией» (1992), «Вежагиҳои анвои шеъри ғиноӣ» (2017) ва ғ. ба таъри расидаанд. Ашъори дар солҳои гуногун офаридааш дар авроқи кутуби «Раҳнавард» (1983), «Тарозуи Офтоб» (1987), «Путник» (Маскав, 1989), «Рӯзи умед» (1990), «Рубоӣ» (1992), «Баргпайванд: шеърҳои тоҷикии Асгар Ҳақим» (дар алифбои ниёкон; Нью-Йорк, 1993), «Шаҳри меҳолуд» (1993), «Баргузидаи ашъори Асгар Ҳақим» (Техрон, 1995), «Ашъори мунтахаб» (2012) ва ғ. нашр гардидаанд. Мунтахаби осораи дар 7 ҷилд ба дастӣ хонанда расидааст.

Достоевский нашр шуд, ба «Академик-нига» обуна шудан лозим буд. Ман ҳам дар Маскав обуна шуда будам, ҳам дар Душанбе. Китобхоро ҳам барои худ мегирифтаам, ҳам барои Мулло Анвар. Ӯ зери таъсири адабиёти рус ва ҷаҳон ташаққул ёфт ва нависандаи баркамол шуд.

- Ҷаро эшонро ба Душанбе наовардед?

- Имкон набуд. Мо ҳамагӣ ду писар будем ва касе бояд назди падар меомонд. Падар бемории дил доштанд. Мулло Анвар бори хонаи падарро ба дӯш гирифт. Афсӯс, ки барвақт аз олам рафт...

- Ёдашон ба хайр.

- Ба ту ҳам сипос, ки дар бораи ӯ, ба муносибати 70-солагиаш мақолаи нағз навиштӣ...

- Устод, инсон чӣ бояд кунад, то мисли Асгар Ҳақим муваффақ шавад ва дар ҷомеа симои мусбат сохта тавонад?

- Аввалин чизе, ки ба инсон дода мешавад, сиришти ўст. Ман дар бурҷи Мизон таваллуд шудаам. Мегӯянд, ки одамони ин бурҷ хамеша меқӯшанд таъвунро нигоҳдоранд, мусбату манфиро бисанҷанд. Хислати дигарашон адолат аст. Илова бар ин, ман дар соли сағ таваллуд шудаам, ки рамзи вафодорист. Дигар ин ки ман ҳеҷ гоҳ ба касе ҳасад набурдаам. Ҳасад дар табиати ман нест. Ҳавас меҳурам, аммо ҳасад намебарам. Охир, ба кӣ ҳам ҳасад барам?

Мусоҳиб: О. Нозир

МАВЛУДНОМА

8 ОКТАБР

Наргис Бандишоева (1966-1992), 60-солагии зодрӯзи сароянда.

Лутфия Исмаилова (1966), 60-солагии зодрӯзи доктори илми педагогӣ.

Павел Степанов (1906-1988), 120-солагии зодрӯзи доктори илми тиб, профессор.

Раҳмат Эшонов (1956), 70-солагии зодрӯзи журналист.

9 ОКТАБР

Қўзигул Ҳалилова (1931), 95-солагии зодрӯзи Қаҳрамони Меҳнати Сотсиалистӣ.

Ҳасан Шоҳинов (1956), 70-солагии зодрӯзи жур-налист.

10 ОКТАБР

Ҷумъа Зокир (1951), 75-солагии зодрӯзи журналист.

Ҳикмат Одинаев (1946), 80-солагии зодрӯзи генерал-майор.

Александр Эделман (1926-1956), 100-солагии зодрӯзи адабиётшинос.

Тоиб Алиаскарова (1936), 90-солагии зодрӯзи шарқшиноси озар, муҳаққиқи забони форсӣ.

11 ОКТАБР

Усмон Раҳматзода (1906-1989), 120-солагии зодрӯзи арбоби давлатӣ.

Николай Савин (1911-1993), 115-солагии зодрӯзи агроном, Қаҳрамони Меҳнати Сотсиалистӣ.

Нуралӣ Ҳисайнов (1966), 60-солагии зодрӯзи олими соҳаи кишоварзӣ.

12 ОКТАБР

Ҳақим Абдумачид (1936-2012), 90-солагии зодрӯзи шоир.

Ҳамид Вайдуллоев (1946), 80-солагии зодрӯзи жур-налист.

Абдусамеъ Очилзода (1911-2000), 115-солагии зодрӯзи журналист.

Абдуллоҷон Ҳочиев (1921-2010), 105-солагии зодрӯзи олими соҳаи техника.

13 ОКТАБР

Баҳриддин Азизӣ (1896-1944), 130-солагии зодрӯзи шоир, публицист.

Татяна Бозрикова (1956), 70-солагии зодрӯзи фай-ласуф.

Ҳикматулло Ишонаков (1956), 70-солагии зодрӯзи олими соҳаи тиб.

Маннон Мавлонов (1951), 75-солагии зодрӯзи олими соҳаи химия.

Ақбар Шарифзода (1941), 85-солагии зодрӯзи олими соҳаи педагогика.

14 ОКТАБР

Абдулаҳад Ашӯров (1956), 70-солагии зодрӯзи олими соҳаи физика.

Фарҳод Дехотӣ (1941-1998), 85-солагии зодрӯзи адабиётшинос-арабшинос.

Наср Бобои Сарфароз (1951), 75-солагии зодрӯзи нависанда.

Аз идора

Шахсиятҳои таърихӣ, олимони варзида, ходимони давлативу ҷамъиятӣ мавлуд доранд?

ПЕШОПЕШ МОРО
ОГОҲ КҲНЕД!

Тел: 221-00-84

ТЕЛЕФОНИ ШУЪБАИ ЭЪЛОН:

(+992) 93 111 08 87

МЕХАРАМ

➔ Курпа, курпача, қолин, гарнитури хоб, кати хоб, зарфҳо, чевони либос, катҳои дуошёна, фляга ва дигар молҳо. Тел.: 901-600-514, 988-28-40-20, 985-56-96-97

➔ Фавран меҳарам! Мизу курсиҳо, гарнитурҳои хоб ва ошхона, яхдон, кондитсионерҳо. Тел.: 909-99-17-40, 985-15-31-19, 985-71-28-99, 008-33-32-94

➔ Фавран меҳарам! Чевони либос, мизу курсиҳо, гарнитурҳои хоб ва ошхона, яхдон, кондитсионерҳо. Тел.: 909-99-17-40, 985-15-31-19, 985-71-28-99, 008-33-32-94

Қимат меҳарам: қолин, мебел, мошинаҳои чомашӯй ва дарздӯзӣ, флягҳои алюминӣ, баллонҳои газӣ, катҳои якнафара, мизу курсӣ, деҳҳои 100 ва 150 л, штангаҳо, гантелҳо. Тел.: 553-18-76-76

➔ Таъмири хона: штукатурка, шпаклевка, обойчаспонӣ, кафелчаспонӣ. Тел.: 905-24-69-96, 918-15-17-55

➔ Тарабхона ва меҳмонхона ба маъмурият (ресепшионист) бо дониши забони русӣ, ошпаз, сарошпаз, пешхизматниёз дорад. Тел.: 871-30-62-62

➔ Меҳарам: зарфҳо, флягҳо, деҳҳо, баллонҳои газӣ, банка, асбобу анҷом, қолин, курпача, китоб, тангаҳо, нишон, медал, ҳайкалчаҳо, хрустал, яхдон, мошинаҳои чомашӯй, кондитсионерҳо, қоғаз меҳарам. Тел.: 901-03-93-93, 918-70-16-92, 119-78-93-93

➔ Меҳарам: зарфҳо, деҳҳо, баллонҳои газӣ, асбобу анҷом, оҳанпора, қоғаз, танга, нишон, ҳайкалчаҳо, мошинаҳои чомашӯй, мошинаҳои дарздӯзӣ, қолин, кондитсионерҳо, курпача ва пахта. Тел.: 919-29-00-07, 003-777-001, 300-03-19-33

➔ Мебели истифодашуда, зарфу қолин, яхдон, мошинаи чомашӯй, плитаҳои газӣ, ванна ва унитаз меҳарам. Тел.: 17-710-10-88

➔ Меҳарам: зарфҳо, деҳҳо, баллонҳои газӣ, асбобу анҷом, оҳанпора, қоғаз, тангаҳо, нишон, ҳайкалчаҳо, мошинаҳои чомашӯй, дарздӯзӣ, қолин, кондитсионерҳо, курпача ва пахта. Тел.: 919-29-00-07, 003-777-001

➔ Меҳарам: флягҳо, курпачаҳо, қолинҳо, медалҳо, нишон, асбобу анҷом, зарфҳо, деҳҳо, тангаҳо, мошинаи дарздӯзӣ, баллонҳои газӣ, таҷхизоти шуравӣ, ҳайкалчаҳо, оҳанпора, қоғаз. Тел.: 988-33-73-61, 905-98-77-88

ЭЪТИБОР НАДОРАД

➔ Аттестати синфи 11, Т-АТУ №1038236, ба номи Рустамзода Каёнуш Сухроб, ки соли 2022 аз ҷониби Муасисаи таълимии тахсилоти умумии хусусии Литсей-интернати тоҷикӣ-русии Ҳотам ва П.В н. Сино дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Аттестати хатми муассисаи тахсилоти миёнаи умумӣ ба номи Давлатзода Муҳаммад Шарифбекович, ки соли 2025 МТХ «Мактаби муосири байналмилалӣ»-ро хатм намуда, бо силсилаи Т-АТУХ №0000398 дода шудааст, бинобар гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Билети донишҷӯӣ, №6-25092, ба номи Саидобиди Юсуф, ки соли 2025 аз ҷониби ДФ НИТУ МИСИС дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Билети донишҷӯӣ ба номи Ҳасанова Бибиҳоҷаро Аҳлидиновна, ки соли 2022 аз ҷониби РТСУ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Илова ба дипломи ДТО №0231780, рақами қайд №300, аз санаи 14.06.2019 ба номи Махсумов Фаррух Нуриддинович, ки аз ҷониби ДДТТ ба номи Абуалӣ ибни Сино дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Билети донишҷӯӣ ба номи Олимов Бахтиёр Неъматуллоевич, ки соли 2023 аз ҷониби РТСУ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Дипломи ДОА №0011910, рақами қайд №454, ба номи Алиқулов Мусобек Қосимович, ки соли 2021 аз Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш. Шохтемур дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шиносномаи шахрвандӣ, 402856516, ба номи Эргашев Азимҷон Солиҷонович, ки санаи 30.09.2019, аз ҷониби ШВҚД дар ш. Душанбе дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Дипломи бакалавр, 107705 0084504, рақами қайд №5901, аз 12.07.2018, ба номи Бегмуратова Наргис Хайратовна, ки аз ҷониби РТСУ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шаҳодатномаи нафақавӣ, №00211, аз санаи 22.11.2021, ба номи Таваралиев Мирзороҳим Хушбахтович, ки аз ҷониби ВҚД ҚТ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Дипломи ДТК №0014397, рақами қайд №101, ба номи Мирзоева Замира Шералиевна, ки соли 2008 аз ҷониби Омӯзишгоҳи тиббии ш. Ваҳдат дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

ПАТЕНТ

➔ Шаҳодатнома бо шартҳои махсус ба номи соҳибкори инфириодӣ Султонов Акмалҷон Мислимович, №0633042, РЯМ: 0331448352, РМА: 186129408, санаи судур 15.12.2023, ки аз ҷониби Нозироти андоз дар н. И. Сомонӣ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Дастгоҳи ҳисоббаробаркунӣ, Меркурий 130Ф 434237, ба номи Шарифова Ферана, РМА: 045164205, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шиносномаи техникӣ, №12547, аз 20.08.1996 ва шартномаи хариду фурӯши квартира таҳти феҳристи №1Ш-1288 аз 29.10.2005, ба номи Норасов Саидшо Аламшоевич, бо суроғи ш. Душанбе, н. Шохмансур, к. Шевченко, хонаи 44, утқи 34, ки аз ҷониби Саридораи нотариалии давлатии ҚТ дода шудаанд, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шаванд.

➔ Шиносномаи техникӣ ба номи Хакимова Ахлинисо, бо суроғи ш. Душанбе, н. Сино, к. Испечак 2, М-25, дом 2, кв. 1, аз соли 2013, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шартномаи ҷуброни бартарафсозии манзили истиқоматӣ таҳти феҳристи №11-3426 аз 07.10.2025, байни Ашурова Мукарам ва ЧДММ "Фароруд Гуруҳ", ш. Душанбе, н. Сино, к. М. Ашуров, аз 1/2 ҳиссаи хонаи истиқоматӣ №26, ки дар нотариуси давлатии Идораи нотариалии давлатии н. Сино ба расмият дароварда шудааст, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шиносномаи техникӣ ба номи Аюбова Фарзона Маҳкамона, бо суроғи ш. Душанбе, н. И. Сомонӣ, к. И. Сомонӣ, бл-3, бинои 3/1, ҳ. 41, санаи 28.09.2026, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шиносномаи техникӣ ба номи Бодамаев Акбаршо Ибрагимович, бо суроғи н. Рӯдакӣ, чам. Чимтеппа, деҳаи Корвон, х-4, блок-3, ҳ. 50, санаи 30.09.2019, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шиносномаи техникӣ барои таваққуфгоҳ ба номи Салимова Мунира Маҳмадалиевна, бо суроғи ш. Душанбе, н. Фирдавсӣ, к. Соҳилӣ 5, таваққуфгоҳи 1-2, санаи 18.06.2018, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шиносномаи техникӣ барои бинои истиқоматӣ ба номи Салимова Мунира Маҳмадалиевна, бо суроғи ш. Душанбе, н. Фирдавсӣ, к. Соҳилӣ 5, хучраи 14, санаи 04.06.2018, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шиносномаи техникӣ барои бинои истиқоматӣ ҷудогона ба номи Рахмонов Баходур Анварович, бо суроғи ш. Душанбе, н. Фирдавсӣ, к. Соҳилӣ 5, ҳ. 13, санаи 13.11.2024, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шиносномаи техникӣ барои бинои истиқоматии ҷудогона ба номи Рахмонов Умедҷон Анварович, бо суроғи ш. Душанбе, н. Фирдавсӣ, к. Соҳилӣ 5, хучраи 21, санаи 13.11.2024, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

➔ Шиносномаи техникӣ барӯйхатгирӣ, №1930, ҳисоби техникӣ №4324, ба номи Аминов Нутфилло, бо суроғи н. Рӯдакӣ, чам. Сарикшӣ, деҳаи Нишони Ленин, соли 2013, аз сабаби гум шуданаш безътибор доништа шавад.

БАРҲАМ МЕХҶҶРАД

➔ ЧДММ «Шаҳди Диёрам», №0309723, РЯМ: 0410046469, РМА: 040069388, барҳам меҳҷҷрад. Ҳамаи арзу шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешаванд.

➔ Ташкилоти ҷамъиятии «Бону ва технология», РМА: 040072637, рақами бақайдгирӣ: 0002722, суроғи ҳуқуқӣ: Расулов 9/1, утқи 1, барҳам меҳҷҷрад. Даъво ва талаботҳо дар давоми 2 (ду) моҳ аз рӯзи нашри ин эълон қабул карда мешаванд. Суроғи баъри қабули даъвоҳо: Расулов 9/1, утқи 1.

➔ ЧДММ «Тоҷирони Роҳи Рашт», №0240559, РЯМ: 0810005277, РМА: 080010278, барҳам меҳҷҷрад. Ҳамаи арзу шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешаванд.

➔ ЧСК "Сарбандская Перевалочная База", №0076392, РЯМ: 3910000995, РМА: 340002547, фаёлияташро қатъ менамояд. Ҳамаи арзу шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешаванд.

МЕФУРҶШАМ

➔ 1-хучрагӣ, қабати 4, бинои 4-ошёнаи хиштин, таъмири миёна, Профсоюз, 580 000 сомонӣ. Тел.: 918-61-51-00

ИҶОРА

➔ Иҷора медиҳам, 2-хучрагӣ, қабати 11, бо таъмир ва тамоми шароиташ, к. Алберунӣ 4, рӯ ба рӯи Кохи Борбад, ба муддати дароз, танҳо барои оиладорон. Тел.: 909-55-22-11

ЭЪЛОНҶОИ ГУНОГУН

➔ Таъмири яхдон, бо кафолат. Тел.: 919-03-07-78, 934-65-89-54

➔ Устои таҷхизоти сантехникӣ, мутахассис, электромонтаж ва дигар корҳои таъмирий. Тел.: 900-88-73-57

➔ Пианинои нави олмонӣ (Zimmermann и Petrof). Тел.: 915-99-33-30

БОЗИҶОИ ОСИЁ

Бозиҳои 20-уми Осие дар Аичи-Нагойи Чопон ба анҷом расиданд. Натиҷаҳои ниҳони ба даст овардани нишонҳо тасдиқ шуданд ва тими Тоҷикистон дар байни кишварҳои Осие ҷойи 22-юмро ишғол кард. Варзишгарони Тоҷикистон дар маҷмӯъ 16 нишон ба даст оварданд: 2 тило, 5 нуқра ва 9 биринҷӣ.

Бозиҳои 20-уми тобистонаи Осие аз 19-уми сентябр то 4-уми октябри соли 2026 дар устони Аичи ва шаҳри Нагойи Чопон баргузор шуданд. Дар ин бозиҳо беш аз 11 000 варзишгар аз 45 кишвари китъа ширкат варзида, барои 460 маҷмӯи нишонҳо дар 43

ВАРЗИШГАРОНИ ТОҶИКИСТОН 16 НИШОН БА ДАСТ ОВАРДАНД

намуди варзиш рақобат карданд: 217 маҷмӯъ дар мусобиқаҳои мардона, 204 дар мусобиқаҳои занона ва 39 дар мусобиқаҳои омехта.

Ҳайати Тоҷикистон дар Бозиҳои Осие аз 99 варзишгар иборат буд, ки дар

21 намуди варзиш қувваозмоя карданд. Ин нӯҳумин иштироки Тоҷикистон дар Бозиҳои тобистонаи Осие ба шумор мерафт.

Мирзобек Умаров ва Отабек Рачабов дар муҳорибаи омехта (ММА) чемпиони

Бозиҳои Осие шуданд ва ба Тоҷикистон нишонҳои тилоро оварданд. Бехрӯз Хуршедзода (ММА), Шакармамад Мирмамадов ва Ёсин Бобокалонов (харду кураш), Абдулмачид Қудиев (кушти озод) ва Ҷаҳонгир Мачидов (ҷудо) нишонҳои нуқраро соҳиб шуданд. Махсатулло Муъминов (каратэ), Сарвар Абдушуқуров (кураш), муштзанҳо Акмал Убайдов ва Парвиз Каримов, ҷудокорон Аҳлия Муъминова, Муҳиддин Асадуллоев ва Абулбақр Шероф, инчунин паҳлавонони куштии Аялал Белолубский ва Виктор Рассадин буданд, ки нишонҳои биринҷии Бозиҳои Осие ба даст оварданд.

ҶУДО

Аз 4-уми октябр дар шаҳри Бокуи Озарбойҷон Чемпионати ҷаҳонии ҷудо дар соли 2026 оғоз шуд, ки то 10-уми октябр идома хоҳад кард. Дар ин мусобиқаи бонуфузи тақвими ҷаҳонии ҷудо 622 ҷудокор аз 93 кишвар ширкат доранд.

Тоҷикистонро дар ин мусобиқа 5 паҳлавон - Мадина Курбонзода (-52 кг), Лоик Қутбудинов (-60 кг), Эмомалӣ Нуралӣ (-66 кг), Муҳиддин Асадуллоев (-73 кг) ва Ҷаҳонгир Мачидов (-100 кг) муаррифӣ карданд.

Мадина Курбонзода (-52 кг) дар рақобати аввал аз Матиа Мари Селин аз Камерун мағлуб шуда, аз идомаи рақобатҳо бенасиб монд. Лоик Қутбудинов (-60 кг) дар

НОКОМИИ ПАҲЛАВОНОНИ ТОҶИКИСТОН ДАР ЧЕМПИОНАТИ ҶАҶОН ДАР БОКУ

даври аввал аз намояндаи Қазокистон Шерзод Давлатов мағлуб шуд.

Эмомалӣ Нуралӣ (-66 кг)

дар марҳалаи ҳаштакниҳой бар намояндаи Литва Поликевичус Симас ғолиб омада, ба даври ҷаҳонӣ рафт.

ёфт. Дар ин марҳала Эмомалӣ Нуралӣ дар рақобат бо намояндаи Молдова Денис Вийеру шикаст хӯрд ва ба марҳалаи тасаллобаҳш рафт. Дар ин давр ӯ бо Басхуу Йондонперенлей аз Муғулистон куштии гирифта, ноком ва мақоми ҳафтумро соҳиб шуд. Муҳиддин Асадуллоев (-73кг) бо пирӯзӣ оғоз кард. Ӯ дар нахустин рақобати худ бар намояндаи Украина Саидмуҳаммад Халидов пирӯз шуда, ба даври сеюм роҳ ёфт.

Дар даври ҳаштакниҳой ҷудокори тоҷик бо намояндаи Чопон Рюга Танака рӯ ба рӯ шуд. Дар ин рақобат Асадуллоев натавонист бар рақибӣ ҷопонӣ пирӯз шавад ва аз идомаи мубориза маҳрум гардид.

ФУТБОЛ

6-уми октябр даътаи мунтахаби футболи Тоҷикистон дар доираи рӯзҳои FIFA бозии сеюми дӯстонаи худро дар тирамоҳи имсол баргузор кард.

Ҳариф даътаи мунтахаби Чин буд, ки дар рейтингҳои кунунии FIFA мақоми 94-умро ишғол мекунад. Вохӯрӣ дар варзишгоҳи «Longxing Football Stadium»-и шаҳри Чунтинс баргузор шуд ва бо пирӯзии футболбозони тоҷик ба охир расид. Голи ягонаи бозиро Ваҳдат Ҳанонов ба самар расонд.

Дар сатҳи даътаҳои мунтахаб Тоҷикистону Чин қаблан панҷ маротиба бо ҳам вохӯр-

ПИРӮЗИИ ТОҶИКИСТОН БАР ЧИН ДАР ЯК БОЗИИ ДӮСТОНА

даанд. Дар се бозӣ пирӯзӣ насоби даътаи мунтахаби Чин

шуда ва ду дидори дигар бо натиҷаи мусовӣ анҷом ёфта

буданд. Ин ғалабаи аввалини Тоҷикистон бар Чин аст.

Чанде пеш даътаи Тоҷикистон дар бозиҳои дӯстона аз Озарбойҷон бо ҳисоби 0:1 ва Фаластин бо ҳисоби 2:4 мағлуб шуда буд.

Рақобатҳои навбатии даътаи мунтахаби Тоҷикистон моҳи ноябр баргузор мешаванд. Даъта дар 52-юмин мусобиқаи байналмилалӣ «King's Cup», ки аз 9 то 17-уми ноябр дар Тайланд баргузор мешавад, иштирок хоҳад кард. Дар баробари даътаи мунтахаби Тоҷикистон дар ин мусобиқа тимҳои миллии Тайланд, Уммон ва Баҳрайн низ ширкат мекунад.

РЕЗААҲБОР

Дар Душанбе мусобиқаи байналмилалӣ нарди «Asian Grand Prix 2026» оғоз шуд. Ин чорабинӣ аз ҷониби Федератсияи байналмилалӣ нарди (IBF) ташкил шуда, ҳаҷми умумии фонди ҷоизавии қафолатҳои он 500 000 долларро ташкил медиҳад. Ба гуфтаи ташкилкунандагон ва расонаҳои маҳаллӣ, дар ин мусобиқа беш аз 300 бозигар аз 30 кишвар ширкат доранд. Мусобиқа то 11-уми октябр идома мекунад.

Дар бозии аввали марҳалаи интихобии Чоми Осие-2027 дар гурӯҳи «А» даътаи мунтахаби духтаронаи Тоҷикистон (U-17) бо тими Урдун дар «ТАЛКО-Арена»-и Турсунзода мусовӣ кард - 1:1. Дар бозии дигари гурӯҳ футболбозони Кореяи Ҷанубӣ бар тими Аморотӣ Муттаҳиди Араб бо ҳисоби 16:0 пирӯз шуданд. Дар даври дуюм 8-уми октябр даътаи мунтахаби духтаронаи Тоҷикистон бо тими Кореяи Ҷанубӣ бозӣ мекунад.

Аз 28-уми сентябр то 3-юми октябр дар шаҳри Туркистони Қазокистон Чоми ҷаҳонии таэквондо (ITF) баргузор шуд, ки дар он 1200 варзишгар аз 24 кишвар ширкат карданд. Тоҷикистон ба ин мусобиқа ҳайати иборат аз 12 нафар, аз ҷумла мураббӣён, доварон ва ҳашт варзишгарро сафарбар кард, ки ҳама нишон ба даст оварданд: чор тило, ду нуқра ва чор биринҷӣ. Ин дастовард ба Тоҷикистон имкон дод, ки дар ҳисоби умумии даътаи ҷойи шаҳрро ишғол кунад.

Бозиҳои кишварҳои узви ИДМ дар соли 2027 дар Бишкек баргузор хоҳад шуд. Дар ин бора намояндаҳои кишварҳои узв - Озарбойҷон, Арманистон, Беларус, Қазокистон, Қирғизистон, Русия, Тоҷикистон, Ўзбекистон, Туркменистон ва Қумитаи иҷроияи ИДМ қарор қабул карданд.

Даътаи мунтахаби олимпии футболи Тоҷикистон дар ду бозии дӯстона аз Уммон мағлуб шуд. Бозии аввали дӯстона, ки дар варзишгоҳи «Султон Қобус» баргузор шуд, бо ҳисоби 2:0 ба фоидаи футболбозони Уммон ба анҷом расида буд. Дар бозии дуюм ҳам уммонӣҳо пирӯз шуданд ва ин дафъа бо ҳисоби 1:0.

Ба муносибати 70-солагии Махсум Олимӣ

ЧАҲОРЧҶУБАИ НАЗМ

Бо шоир Махсум Олимӣ дар шаҳри Хоруғ воҳурӣ доир шуд. Нафаре ба ӯ савол дод, ки «чаро адибони Бадахшон ҳамагӣ шоиранду байнашон нависанда нест?».

Махсум фаврӣ ҷавоб ме-
дихад:

- Барои адибони бадахшонӣ ханӯз ҷаҳорҷубаи назм тангӣ накардааст.

фирӯзӣ ба хонаи дӯшташ раҳ-
сипор мешавад. Хангоми ба
хона ворид шудан меҳмонони
зиёд, ки омаданаширо интизор
буданд, ҳама аз ҷой меҳезанд.
Чун Махсум махсумзода буд,
яъне падарашон Бобои Махсум
(Шохсолех) буданд, каме лутф
карда чунин мегӯяд:

*Барои махсумон бояд бихезем,
Ба махсумзодагон нимхез кофист.
Аз ин ҳама ба вачд омада,
кафҷубиро оғоз мекунанд.*

ҲОЗИРҶАВОБӢ

Шоир Махсум Олимӣ дар айёми «минтакаи хушёрӣ» бу-
дани Бадахшон ба Хоруғ омад.
Устод Ширин Бунёд ӯро ба
хонааш ба меҳмонӣ хост. Азба-
ски Махсум дар Рӯшон бо мар-
дум воҳурӣ дошт, Ширин аз ӯ
хохиш кард, ки пас аз маҳфили
адабӣ дар Рӯшон арақҳои ба ӯ
медодаи Сардор Раҳдорро бо
худ ба хона биёрад.

Чун Махсум ба хонаи Ши-
рин омад, саҳт кайф дошт, ам-
мо дар дасташ ягон бутал арақ
набуд. Устод пурсид:

- Наход Сардор арақ нафи-
ристода бошад?

Махсум ҷавоб дод:

- Фиристод.

- Пас кучо шуданд?

- Хӯрдам, - ва чун хис кард,
ки ба хоҳири соҳибхона аз ин
гап гарди озор нишаст, филхол
афзуд: - Дар тамоми ҷумҳури
овоза кардаанд, ки шумо ода-
ми боаклед, устод. Афсӯс, ин
овозаҳо нодуруст будаанд.

- Барои чӣ?, - пурсид Ширин
бо хайрат.
- Наход одами боакл арақ ба-
рин чизи нозаниро ба Махсум
Олимӣ бовар кунанд? Ин баро-
бари он аст, ки ҷӯпон гӯсфан-
дро ба гург супорад.

Дили устод Ширин аз ин хо-
зирҷавобии Махсум ғараҳ ёфт.

МАХСУМЗОДА

Шоир Махсум Олимӣ дар
ноҳияи Айний, деҳаи Варзи Ма-
нор ба хонаи яке аз дӯстонаш
даъват мегардад. Баъди анҷом
додани корҳои хусусияш нис-

БАЙТЕ БАРОИ ҲАМСАР

Баъди якчанд муддат шоири
шаҳид Махсум Олимӣ, ки фо-
риғ аз қору пайкор шуд, ниҳоят
ба ҳулоае омад ва барои ба деҳа
рафтан омодагӣ гирифт. Зеро,
чанд рӯз пеш аз ин дар мактуби
ба хона равонкардааш навишта
буд, ки баъди ду рӯз меояд. Он
рӯзи ваъда фаро расиду шоир
роҳи деҳаро пеш гирифт.

Чун дӯстдори кӯхистон ва
дилдодаи обу ҳавои он буд,
бисёр ошиқонаву шоирона ка-
дам монда, аз дарвозаи хонааш
ворид шуд ва ҳамсарашро дар
курсие нишаста дид, ки чаш-
минтизори ӯ буд. Аз ин ба шӯр
омада, ба ҳамсараш чунин гуфт:

*Қадаҳ аз мулки Чин дорам,
Зани усталнишин дорам.*

ДИДОРБИНӢ

Рӯзе Махсум Олимӣ раҳо-
рах бо фикру ҳаёлотӣ шоирона
шеър хонда, шодӣ карда ва аз
ин ҳама дунёи хештан болида
ба хонаи Муҳаммадзамон ба
дидорбинӣ меояд ва хангоми
ворид шудан ба дарвозаи ногоҳ
назараш ба духтари эшон меаф-
тад, ки дар болои дарахт ба себ-
чинӣ машғул буд ва аз хунукӣ
камубеш панҷаҳои дастанаширо
чамъ карда, бо хавли дахонаш
онҳоро гарм мекард. Ин хола-
тро шоир дид ба вачд меояд ва
бадеҳатан мегӯяд:

*Барно дар сари дарахт,
Дасту пояш шуд қарахт.*

Инро аҳли хонаводаи эшон
шунид, офарингӯён механданд.

**АТО МИРХОҶА,
адиб**

ҶАВОНОНИ БООДОБ

Ду пиразан дар назди бинои
истикоматӣ аз ину он сухбат
мекунанд. Якеаш мегӯяд:

- Ҷавонони имрӯза хеле ти-
фок шудаанд, ана ба он гурӯҳ
нигар, як сигорро ҳамакаса
мекашанд.

Пиразани дигарӣ дар ҷавоб:

- Рост мегӯӣ, бубин, боз ме-
ханданд.

САНАИ ИСТЕҲСОЛ

Аз марде пурсиданд:

- Чиро бештар дӯст медорӣ?
Май ё занро?

Мард:

- Ин аз санаи истеҳсол во-
бастагӣ дорад.

САВДОИ ПИСАР

Марде бо писараш рафта
истодаанд. Баногаҳ аз назда-
шон духтари зебое мегузарад.
Мард ба писараш мегӯяд:

- Агар дар назди ҳамон дух-
тар маро ако гӯӣ, ба ту 10 со-
монӣ медиҳам.

Кӯдак дар ҷавоб мегӯяд:

- Не, 10 сомонӣ намешавад.

Дирӯз дар назди як мард мо-
дарамро апа гуфтам, ба ман 50
сомонӣ дод.

МӢЙСАФЕДИ ҚАҲРАМОН

Мӯйсафеди 80-солае ба дух-
тур шикоят мекунад:

- Духтурҷон, баъди ҳамхо-
бӣ бо занам дар гӯшоям ғавғо
мешунавам. Ин садои чист?

Духтур дар ҷавоб мегӯяд:

- Ин кафҷубӣ барои қаҳра-
монихоятон аст, бобочон!

ШАРТИ НОЗИР

Корманди БДА мошинеро
манъ мекунад, ки ронандааш
сархуш аст. Мард калавида-ка-
лавида аз мошин баромада ме-
гӯяд:

- Тамом, ба даст афтодам...

Нозири роҳ:

- Биё бо панҷсад сомонӣ
шарт мекунем, ки ба даст на-
афтодаед.

ҶАВОНИ

Ду пирамард даврони ча-
вониро ба ёд меоранду якеаш
мегӯяд:

- Биё духтарбозӣ мекунем.

Пирамарди дуюм мегӯяд:

- Рафту духтарон ишқамон-
ро рад кунанд?

Пирамарди аввала:

- Рад кунанд, дарди ба хайр,
ту Худо гӯӣ, ки қабул накунам.

АРАҚ БА ҶОИ ҶОЙ

Марде ба рафикаш мегӯяд:

- Биё ба пиёлаи ҷойи Субҳон
арақ рехта, шӯхӣ мекунем.

Рафикаш дар ҷавоб:

- Биё бо ман чунин шӯхӣ
кунем.

11 СОЛ

Талабаи синфи якум аз
мактаб омада, бо қаҳр ҷузъдо-
нашро як сӯ ҳаво медиҳад. Мо-
дараш меурсад:

- Чӣ шуд, ҷони оча?

Писарча мегӯяд:

- Шумо гуфтед, ки мактаб
то нисфирӯзӣ аст, 11 сол бу-
дааст ку!

БОБО

Ҷавоне ба дӯстдоштааш ме-
гӯяд:

- Агар пеши роҳатро гирам,
чӣ кор мекунӣ?

Духтар:

- Бобоямро фарёд мекунам.

Ҷавон боз меурсад:

- Чаро бобоятро фарёд ме-
куниву дадаатро не?

Духтар мегӯяд:

- Охир, гӯши бобоям қар аст.

Таҳияи Н. РАҶАБОВА

Сканворд

